

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

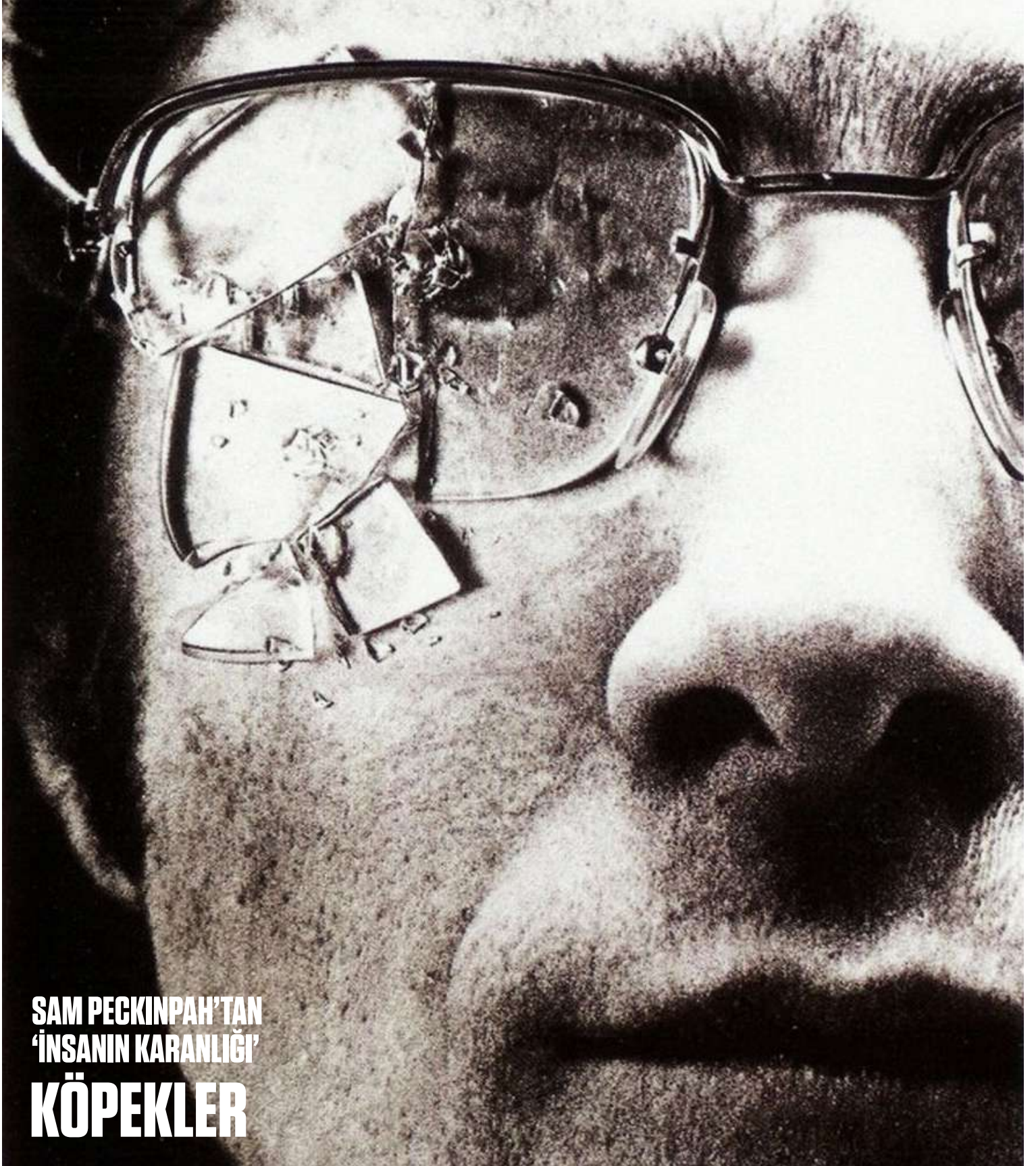
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SAM PECKINPAH'TAN
'İNSANIN KARANLIĞI'
KÖPEKLER

"MUHTEŞEM!
ROMANTİK KOMEDİ TÜRÜNE HAYAT VERİYOR"
Variety

AŞK KİMSENİN KAZANAMADIĞI BİR OYUNDUR

TEK AŞKIM

THE ONE I LOVE

17 NİSAN'DA SİNEMALARDA

MARK DUPLASS ELISABETH MOSS

GÜL SUYU

*“Nefesini koklarlar
‘Seni seviyorum’ demiş olmayasın diye
Kalbini koklarlar...
Bunlar tuhaf zamanlar sevgilim
Gece yarısı kapıyı çalan kişi
Işığı öldürmeye geldi
Işığı dolapta saklamamız gerek.”*

BELKİ DİNİ ÇAĞRIŞIMINDAN ÖTÜRÜ TÜRKÇE “GÜL SUYU” DEMEK YERİNE “ROSEWATER” OLARAK ORJİNAL ADIYLA BU HAFTA VİZYONA GİREN FİLM, BU ŞİİRLE BAŞLIYOR. ‘ÖZGÜRLÜK ŞAİRİ’ OLARAK DA ANILAN İRANLI ÇOK YÖNLÜ SANATÇI AHMED ŞAMLU’NUN DİZELERİ, AZ SONRA izleyeceğimiz kabusun anahtarını veriyor elimize adeta. İran kökenli Kanadalı gazeteci Maziar Bahari’nin 2009’da İran’a seçimleri izlemek üzere gittiğinde başından geçenleri anlatan film, Gael García Bernal, Shohreh Aghdashloo ve Haluk Bilginer’den oluşan kadrosuyla olsun, 5-6 yıl önce İran’da yaşanmış utanç verici bir olayı peliküle aktarmasıyla olsun, seyircinin ilgisini fazlasıyla hak eden, önemli bir yapıt.

Seçimlere hile karıştıran Ahmedinejad yönetiminin, gerçekleri yansıtan batı medyasına karşı nasıl hiddetlendiğini, kendi idaresindeki medyayı da halkı ‘uyutmak’ için nasıl kullandığını ayan beyan sergiliyor film.

Bahari, sokaktaki gösterileri kameraya aldığı için tutuklanıyor. Evinde buldukları filmleri, dergileri, plakları suç unsuru kabul eden görevliler, yaklaşık dört ay sürecek hücre cezası boyunca Bahari’ye zorla ‘casus’ olduğunu kabul ettirmek istiyorlar...

Şah dönemindeki baskılardan, olağanüstü adaletsiz uygulamalardan kurtulmak için 1979’da devrim yapan ancak Humeyni’nin kurduğu İran İslam Cumhuriyeti ile belki daha beter bir kuyuya düşen İran halkının, aslında bugün de devrimden önce yaşananlardan çok farklı bir ortamda olmadığını görüyoruz filmde. Devlete, sisteme, kolluk güçlerine biat etmedikçe yaşama şansının olmadığı bir diyar burası. Ve seçimle dahi gönderilemeyen, hile ile iktidarda kalmaya devam eden modern bir diktatörlük söz konusu.

Neyse ki komşumuzda bunlar yaşanırken, biz iyiyiz. Filmleri, sanat eserlerini ‘porno’ sayan, kadınlara başlarını örtmelerini salık veren ‘erkekler’ yok buralarda. Seçimlere hile karıştırmak zaten kimin aklına gelecek?

Bir de filmin finalinde, batı medyasının (şeytanın) irinini ülkeye bulaştıran ‘çanak anten’lerin askerler tarafından parçalanma görüntüleri var. Neyse ki ülkemizde çanak antenler parçalanmıyor henüz. Şimdilik Twitter, Facebook ve YouTube’un tümünden kapatılmasıyla ‘eğleniyoruz’. Geçen hafta yine yapıldığı üzere... Ama aklı başında herkes biliyor ki, bugün artık iletişimin de, özgürlüğün de, gençlerin de, ışığın ve aydınlığın da önünde kimse sonsuza dek duramaz.

Filmin hapishane sahnelerinden birinde, başına gelenlerden ötürü korktuğunu söyleyen Bahari’ye kız kardeşinin hayali görünüp öğüt verir: “Korkma, onlar haksız oldukları için bunları yapıyorlar ve asil korkması gereken onlar!”

Filmin son sözü ise hepimize ışık tutuyor:

“Çünkü içten içe kazanamayacaklarını biliyorlar...”

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, OKAN ÖZYURT, ALİ ULVİ UYANIK, SUZAN DEMİR, JANET BARIŞ, EBRU ÇELİKTOĞ, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, MÜJDE İŞİL, FIRAT ATAÇ, CUMHUR CANBAZOĞLU, ENGİN ERTAN **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Daire (The Loft); Rosewater; Hayvan Düşü (Når Dyrene Drømmer); Altınlı Kadın (Woman In Gold); Sonsuz Bir Aşk; Sonsuz Savaş; Aşk (The Lovers); Aşk Olsun; Ölüm Kampı (Welp); Piramitin Laneti (The Pyramid); Kaçış 1950.

27 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

28 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, geçen hafta kaybettiğimiz Portekizli usta Manoel de Oliveira'ya saygılarını sunuyor.

30 CİNNET

Okan Arpaç, Metin Erksan'ın 22 yaşında çektiği ilk filmi "Karanlık Dünya"nın çilesini anlatıyor.

32 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Sam Peckinpah'tan 'insanın kiri' başyapıtı: "Köpekler" (Straw Dogs)... Okan Arpaç imzasıyla.

34 RİNG

Engin Ertan, festival filmlerinden "Phoenix" ile Hitchcock başyapıtı "Ölüm Korkusu"nu (Vertigo) aynı potaya atıyor.

36 AİLE OYUNU

İşkence Gecesi (Tusk).

38 GENÇ VE MASUM

Üç yönetmenli "Eros" projesinin en değerli halkası Wong Kar Wai'den: "El" (The Hand)... Murat Özer imzasıyla.

40 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

YERLİ KORKU
FİLMİNDE BİR İLK

HER GÜNAHIN BİR SEDELİ VARDIR

MIHREZ

CİN PADİŞAHI

17 NİSAN'DA SİNEMALARDA!

Üniversite Ekipmanları - İhtiyaçları

DAİRE

★★★
ORİJİNAL ADI The Loft
YÖNETMEN Erik Van Looy
UYUNCULAR Karl Urban,
James Marsden,
Wentworth Miller,
Eric Stonestreet,
Matthias Schoenaerts
YAPIM 2014 Belçika-ABD
SÜRE 108 dk.
DAĞITIM Chantier

2008-2014 ARASI AYNI
HİKÂYEYİ, ÜÇ AYRI
ÜLKEDEN ÜÇ KEZ
SEYREDİNCE, İYİ
DÜŞÜNÜLÜP
UYGULANMIŞ BİR
FORMÜLDEN DAHA ÖTE
OLMADIĞINI FARK
EDİYORSUNUZ.

AKTÖR, TELEVİZYON YAPIMCISI VE YAZAR BART DE PAUW, "LOFT"TA TAM DA BEYAZCAM DİZİLERİNE UYGUN, SEYREDENİN EN AZ BİRİYLE YAKINLIK KURABİLECEĞİ ERKEK VE KADIN KARAKTERLER KURGULAMIŞ. BU VERSİYONDAKİ adlarıyla sıralayalım.

Vincent (Karl Urban): Mimar. Hiçbir fırsatı kaçırmayan bir çapkın. Barbara (Valerie Cruz) ile evli; çocukları var. Mükemmel bir hayat sürüyor... Chris (James Marsden): Psikiyatr. Duyarlı, dürüst. Çevrelerindeki şımarık tiplerin ikiyüzlülüğünden haz etmeyen Allison (Rhona Mitra) ile zor bir evlilik yürütüyor... Philip (Matthias Schoenaerts): Chris'in üvey kardeşi. Belki babasından şiddet gördüğü için, sert, kaba. Pis işler çeviren müteahhit Hiram Fry'ın (Graham Beckel) biricik kızı Vicky (Margarita Levieva) ile yeni evlendi. Philip, güzel kız kardeşi Zoe'yi (Dora Madison Burge), etrafında dolaşan erkeklerden koruma noktasında aşırı duyarlı... Marty (Eric Stonestreet): Sürekli içen, bozuk ağızlı ve berbat belden aşağı esprileri ile itici mi itici bir şişko. Karısı Mimi'nin de (Kali Rocha) çenesi çok düşük... Luke (Wentworth Miller): Gizemli, içe dönük görünüyor. Şeker hastası Ellie (Elaine Cassidy) ile evli. Bir olasılık, gizli eşcinsel ve Vincent'a hayran... Anne (Rachael Taylor): İş adamlarının, kent yönetimindeki encümen üyelerinin gözdesi eskort. Chris onu tanıyor, seviyor ve duygusal bağ kuruyor... Sarah (Isabel Lucas): Vincent'ın iş gezisinde şehvetli zaman geçirdiği fakat sonra ona bağlanan ve görüşmek isteyen genç kadın... Dana (Kathy Deitch): Marty'nin kaçamak yaptığı, kendisi gibi şişman hatun. Marty'nin başına öyle bela olacak ki...

Ana mekan: Çatı katı. Vincent'ın tasarımı yaptığı bir binada garsoniyer görevi için ideal. Modern, şık. Vincent, kendisi ve suç ortakları olarak akıllarını çeldiği dört arkadaşı için birer anahtar yaptırır. Cinsel fantezileri özgürce yaşayabilecekleri bu mekanı kullanmak isteyenler, diğerlerine haber verecektir.

Problem: Bilekleri kesilmiş ve bir eli yatak demirine kelepçelenmiş halde, kanlar içinde

yüzükoyun yatan sarışın bir kadın cesedini bulmaları, birbirlerini ve sonra da polisin hepsini sorgulamasına yol açacaktır.

İlk bakışta, yaklaşık bir saat elli dakika süren bir filmle, bu karakterleri ve zamanda ileri-geri hareket eden öyküyü, seyirciyi de bir tür dedektif gibi olaya dahil ederek anlatmanın, beceriklilik, hatta bir tür ustalık gerektirdiği düşünülebilir. Ancak 2008-2014 arası aynı hikâyeyi, üç ayrı ülkeden, üç farklı dilden, üç kez seyredince aralarındaki farklarla birlikte, iyi düşünülüp uygulanmış bir formülden daha öte bir değer barındırmadığını fark ediyorsunuz. Üstelik cinselliğin/çıplaklığın en utangaç kullanımı da, bu İngilizce versiyonda maalesef. İlk filmin Belçikalı yönetmeni de olan Erik Van Looy demiş ki: "Orijinal 'Loft'u çektikten sonra 'daha keskin olabilirdim' diye düşündüm... Bu filmin ilk yapımına göre sınıf atladığını düşünüyorum."

Böyle düşünmüyorum... Bana göre, üç versiyon arasında en 'keskin' olanın, ikincisi, Antoinette Beumer (Famke Janssen'in kardeşidir) yönetiminde çekilmiş Hollanda filmi olduğu bariz. Bir kere, bir cinayet etrafında dostlukları sınanan, birbirlerini ve eşlerini aslında ne kadar da 'tanımadıklarını' fark eden beş erkeğin hikayesine tam bir kadın bakışı sinmişti. Beumer, yuvayı yapan dişi kuşlar ile seks partneri kadınlar ayrımındaki erkek bakışının sivri seksist köşelerini törpüleyebildiği kadar törpülemiş ve kadın karakterleri daha etkili kılmıştı. Cinsellikte de daha cesurdu...

Karşımızdaki bu film ise, görece tutucu seyirciye göre. Fakat bunun bir önemi yok. Gezegenin her köşesindeki milyonlarca erkeğin, yakalanmamak için telefon konuşmalarında takma adlar verdikleri ('inşaat' gibi), ortak kullanılan bu tür uygun evler olduğu sürece, bu öykü de her dilde çekilebilir. Dolayısıyla, her versiyonda öyküleme tonları değişebilir.

Peki, yapboz özelliği olan gerilimli anlar dışında, aldatma ve yalan, hile ve ihanet, kıskançlık ve tuzak gibi kavramlar etrafında

**“DAİRE”NİN DÜĞÜM
NOKTASINDA YER
ALAN LUKE’U
CANLANDIRAN
WENTWORTH MILLER
(“PRISON BREAK”)
DİĞERLERİNDEN,
ÇOK AÇIK ŞEKİLDE
ROL ÇALIYOR.**

çatışmaların yaşanması, bizim gibi biraz daha ruhbilimsel irdelemelere düşkün seyirciye, filmde sineğin yağın çıkarttırabilir mi? Biraz güç. Sadece, bazı karakterlere ve oyunculara dikkat çekebiliriz. Vincent, Philip, Marty gibi, hedonist bir şiddetle günlük yaşayan karakterlerin dışında kalan, belki de bu nedenle finaldeki sahnede başrol oynayan iki adam olan Chris ve Luke, psikolojik anlamda öykünün hassas uçlarında yer alıyorlar. James Marsden, erkekler topluluğu tarafından zorla çapkınlığa sürüklenemeyecek denli duygusal Chris’de, toplumda geçerli erkek algısına ihanet(!) ediyor. Rhona Mitra ise, üst tabakanın kadınlara biçtiği sahtekarlığı reddeden Allison rolünde, kısa ama doğru bir etki sağlıyor.

“Daire”nin düğüm noktasında yer alan

Luke’u canlandıran Wentworth Miller (“Prison Break”) diğerlerinden, çok açık şekilde rol alıyor. Luke, sürprizlerin odağında yer alan bir karakter. Esasen, çağın ‘kapalı kutu’ bireylerinden. Kalabalıklar içinde yalnız, çekingen, zincirlerinden boşalması için en uygun zamanı, mekanı ve anı yakalaması imkansızla yakın; ancak kendi içinde, tek başına, başkalarını şoke edebilecek planlar yapıp uygulayabilir... Miller’ın bu oyunuyla, ‘soğuk’ bir hikaye ve film olan “Daire”yi daha da soğuklaştırdığını söyleyebiliriz... Bu da filmin ilgiye değer bir artışı.

Hikaye üzerinde gereksizce oynanmaması ve böylece değişiklik uğruna yapısının bozulmaması.

Sonunu bilerek seyretmek!

JAMES
MARSDEN

KARL
URBAN

WENTWORTH
MILLER

ERIC
STONESTREET

MATTHIAS
SCHOENAERTS

THE LOFT

DAIRE

ANAHTARI KABUL EDEN KURALLARI DA KABUL EDER

10 NİSAN'DA SINEMALARDA

ROSEWATER

★★
YÖNETMEN Jon Stewart
OYUNCULAR Gael García Bernal,
Kim Bodnia, Dimitri Leonidas,
Haluk Bilginer,
Shohreh Aghdashloo,
Golshifteh Farahani
YAPIM 2014 ABD
SÜRE 103 dk.
DAĞITIM UIP

İLK YÖNETMENLİK
DENEYİMİNDE
JON STEWART'IN
TALK SHOW'DAKİ
BAŞARISINI
YANSITTIĞINI
SÖYLEMEK
NEREDEYSE
İMKÂNSIZ.

2 010'DA TUNUS'TAN YÜKSELEN İSYAN TÜM ARAP COĞRAFYASINA HIZLA YAYILDI. FAKAT ADINA 'ARAP BAHARI' denen bu dalganın, kendine mevsim bulamadığı ülkeler de vardı, onlardan biri de İran'dı... Fakat zamanı geriye doğru aldığımızda İran'ın hiç de o kadar sessiz bir ülke olmadığını görebiliriz.

Çok değil 2009 yılında İran'daki Cumhurbaşkanlığı seçiminde, Ahmedinejad'ın seçilmesinin hileli olduğunu düşünen Mir Hüseyin Musavi taraftarları, başkent Tahran'da ve ülkenin diğer büyük şehirlerinde gösteriler düzenledi. O sırada olayları izlemek için ülkesi İran'a geri dönen BBC muhabiri Maziar Bahari, bir süre sonra 'ajan' suçlamasıyla tutuklandı. Eylemler ülkenin birçok yerinde isyana dönüştü; Facebook, Twitter ve Youtube'dan örgütlendi, yayıldı ve sonrasında bastırıldı. Bu olaylar İran açısından 1979 İslam Devrimi'nden bu yana en büyük eylem olarak tanımlanıyor. İran açısından tarihi öneme sahip bu olayın beyazperdeye aktarılma işiyse bir tesadüf zinciri sonucunda ABD'li ünlü talk show sunucusu Jon Stewart'a düştü.

"Rosewater" filmi Maziar Bahari'nin bu yaşadıklarını ve bir kısmıyla da İran'da yaşanan bu tarihi süreci beyazperdeye taşıyor. Gerçek bir hikâyeye dayanan film, Bahari'nin İran'da gerçekleşecek başkanlık seçimleri için en fazla bir hafta sürecek bir görev nedeniyle İran'a gidişyle başlıyor. Bahari burada hem Ahmedinejad hem de Musavi taraftarlarını izleyip haberler yapar. Fakat sonrasında yazdığım kronolojik tarih bilginin izinde ilerler. Maziar Bahari de CIA ve ABD ajanı olarak tutuklanıp yaklaşık 100 gün hapiste tutulur. Bahari'nin tutuklanma sebebi sadece gösteri görüntülerini dış basına yayması değildir. Stewart'ın yıllardır yaptığı 'fake' haberlerden biri İran'a gittiği sıra onunla da yapılır. Sahte

haberde Bahari, bir ajan olduğunu söylemekte ve sunucunun sorduğu soruları bu yönde cevaplamaktadır. Fakat İran yetkililerinin Bahari'nin ajan olduğuna inanması için farklı gerekçeleri vardır. Babası da ablası da 'komünist' olarak mücadele edip ölmüştür...

Stewart, Bahari'nin tutuklandığı ana kadar İran'da yaşananlara hafif bir göz atıyor ve başından beri saçma olduğunu düşündüğü tutuklamayı ti'ye alıyor. Özellikle Bahari'nin evine gelen polislerin buldukları her şeyi "Bu porno mu?" diye sorgulamaları, onun için bulunmaz bir fırsat yaratıyor (filmin Bahari'nin anılarını anlatan kitaptan uyarladığını düşünürsek). Bu ti'ye alma özellikle Bahari'nin sorgusunda da devam ediyor.

Stewart, filmde hikâyenin hücre ayağına ağırlık veriyor. Zira İran'ın baskıcı bir sistemle

yönetildiği taze bir bilgi değil. Stewart, işin daha çok kendine kadar uzanan kısmındaki absürtlüğü ve Bahari'nin içine düştüğü çelişkileri gösterme peşinde. Çünkü Bahari, babası ya da ablası gibi bir bakış açısına sahip değil. Sık sık onların hayalleriyle yaşasa da abla ve babasının mirasını taşıyor.

İlk yönetmenlik deneyiminde Stewart'ın talk show'daki başarısını yansıttığını söylemek neredeyse imkânsız. Hapis sürecindeki aceleyle gelmişlik Bahari'nin yaşadığı çelişkilerin nedenini ya da sıkıntısını seyirciye yansıtmıyor. Filmden detaylar bazen çarpıcı olsa da hissiyatının zayıflığı bunu kapatıyor. Örneğin Bahari'nin sorgucu polisi hiç görmeyip sadece sürdüğü 'gül suyu'nun kokusunu duyması ve dahası filmin adını buradan alıyor olması, filmin dramatik kurgusuna işleyemiyor.

Başta Gael García Bernal'in Bahari'yi canlandırması tuhaf görünse de role bürünme konusunda ünlü aktör zorluk çekmiyor. Ama taze yönetmen, Bahari'nin çocukluk haliyle Bernal'in göz rengini tutturamayınca ortaya basit bir devamlılık hatası da çıkıyor. Öte yandan baba Akbar Bahari'yi canlandıran Haluk Bilginer ve sorgu memuru rolündeki Kim Bodnia da son derece iyi performans gösteriyor. Film konusu itibariyle zengin bir elmas madeni gibi dursa da Jon Stewart bunu el yordamıyla bor madenine çeviriyor. Kullanılabilir ama asla elmas değerinde olmaz.

Popüler Amerikan kültürünün 'yasaklandığı' İran'da, eve gelen polislerin her şeyi suç unsuru saymaları...

Bahari'yi 'kahraman' olmadığına ikna eden hapishane sürecinin duygusal açıdan zayıf bir üslupla anlatılması.

**TAZE YÖNETMEN,
BAHARİ'NİN
ÇOCUKLUK HALİYLE
BERNAL'İN
GÖZ RENGİNİ
TUTTURAMAYINCA
ORTAYA BASİT BİR
DEVAMLILIK HATASI
ÇIKIYOR.**

HAYVAN DÜŞÜ

ORJİNAL ADI Nâr Dyrene
Drømmer (When Animals Dream)

YÖNETMEN Jonas Alexander
Arnby

UYUNCULAR Sonia Suhl,
Lars Mikkelsen, Sonja Richter,
Jakob Oftebro, Mads Riisom,
Gustav Dyekjær Giese

YAPIM 2014 Danimarka

SÜRE 84 dk.

DAĞITIM M3 (Kurmaca)

**“HAYVAN DÜŞÜ”
SAKİN VE NE
İSTEDİĞİNİ BİLEN
BİR BİÇİMDE
SEYİRCİSİNİ
OTURDUĞU
YERDEN KAVRAMAYI
TERCİH EDEN
BİR YAPIM.**

KORKU TÜRÜNÜN COĞRAFI OLARAK KUZAY NOKTASIYLA BULUŞTUĞU BİR YER VAR. BURASI DAHA SAKİN, DAHA oturaklı daha az gürültülü bir gerilim sunarken, seyircisini de kendisi kadar sakin bir gerilime davet eden bir yer. Tomas Alfredson’un yönettiği “Gir Kanıma” (Låt Den Rätte Komma In) buna bir örnekti. Jonas Alexander Arnby’nin yönettiği “Hayvan Düşü” (Nâr Dyrene Drømmer) de bu yoldan giden sakin ve ne istediğini bilen bir biçimde seyircisini oturduğu yerden kavramayı tercih eden bir yapım.

On altı yaşındaki Marie’nin dünyası çok büyük değil. Danimarka’da bir balıkçı kasabasında yaşarken değişik bir alternatifi yok, herkes gibi bir balık fabrikasında çalışıyor. Annesi ve babasıyla yaşıyor, annesine ne olduğunu anlamıyoruz önce, bir tekerlekli sandalyede aciz bir biçimde yaşamını sürdürmeye çalıştığını görüyoruz sadece. Marie’nin de dışarıdan bakıldığında kendine has bir donukluğu var. Diğer yandan karşı cinsle ilgilendiği ya da kendinde bu ilgiyi keşfettiğinde yanığının kenarına ince bir gülümseme yerleştirmekten de geri kalmıyor.

Hikaye geliştikçe Marie ile annesinin ortak bir maraz taşıdığını anlıyoruz. Bu, insan bedeninden tüyler çıkmasına neden olan, geceleri kurt kadına dönüşebilecek olma potansiyeli taşıyan bir maraz. Maire’nin de kendi bedeninde keşfetmeye başladığı ve keşfederken de rahatsız olduğu, korktuğu, çekindiği bir maraz. Marie tam da 16 yaşında ergenlikten çıkıp genç bir kadın olmaya başladığında tanışıyor bu marazıyla. Etrafındaki herkes onu zorluyor. İşe başladığında yapılan eşek şakası, gece birdenbire karşısına çıkıp taciz edenler Marie’nin büyürken bir de uğraşmak zorunda kaldığı insanlar. Bütün bunlar bir bir Marie’yi tetiklerken donukluğunun bambaşka bir biçime evrilmesini

sağlıyor. Yaşadıkları, içerisindeki tüylerin ve agresifliğin dışarı çıkmasına neden olurken kendinde keşfetmek istemediği şeyleri bulma sürecini hızlandırıyor.

Kurt kadın ya da içindeki tutkuları dışarı çıkarması gereken kadın olarak da tanıyabileceğimiz Marie ve hissiyatını sürekli metaforik bir biçimde takip ediyoruz. “Hayvan Düşü” sofistike, yalın bir korku-gerilim olmasının yanında özellikle kadın olma gibi bir duyguya sıkışmış olma gibi çok temel bir duyguyu da ‘kurda dönüşme’ üzerinden biçimlendiriyor. Benzer bir durumu annesinin yaşamış olması, bunun bulaşıcı bir hastalık gibi yayılması insanların küçük kasabalarda kadını konumlandırma biçimiyle de ilgili. Yönetmen doğrudan olmasa da dolaylı bir şekilde zaman zaman bunun altını çiziyor.

Ufak kasabada büyüme sancılarının anlatıldığı onlarca film var. Genç kızlıktan çıkış, küçük kasabada sıkışma, onun ruhuna bedenine yansması ve bu yansmayı içsel ve dışsal bir biçimde kabul etmek zorunda olma fikri yabancı değil. “Hayvan Düşü” ise bu sancıyı daha kendine özgü bir anlatımla yapıyor. Gerilimi, kurt kadınlığı Marie’nin ruhen bedenlen ve cinsiyeti üzerinden şekillendiriyor. Bu yüzden de evin ‘baba’sı daha az işlevli bir karakter olarak ancak geriden gelebiliyor.

“Gir Kanıma”da bir benzerini gördüğümüz kuzeye özgü anlatım burada da kendini başka bir biçimde var ediyor. İnsan ister istemez yönetmenler farklı da olsa bir coğrafyanın sinemasına nasıl da tesir edebileceğine ve farklı biçimlerde de olsa benzer atmosferi sunabilmedeki gücüne tanıklık etmiş oluyor. Bu

coğrafilik kadın olma, erkek olma büyüme, dışlanma ve kendini konumlandırma kısmını kapsarken ‘aşk’ın yüceliğini de vurguluyor.

Gerilimden hoşlanmayanlar için de yeni bir kapı açıyor “Hayvan Düşü”. Seyircisini özellikle korkutmak gibi bir derdi olmayan film, asıl derdini metaforik olduğu kadar cinsiyet üzerinden de anlatmaya çalışan bir gerilim. Yönetmenin bu ilk uzun metrajı büyük duygular vaat eden güçlü bir yapım değil belki ama kendine özgü akışıyla seyirciye farklı bir kurt kadın dünyası sunarken kararlı olduğu kadar soğukkanlı bir bakış açısı yakalıyor.

Sonia Suhl; Marie’yi oynuyor gibi değil Marie’nin kendisi gibi duruyor, öyle bir inandırıcılığı var.

Kasaba halkının gösteriliş biçimi, fazla kötü oldukları zamanlarda karikatürize bir hâl alıyor.

**SEYİRCİSİNİ ÖZELLİKLE
KORKUTMAK GİBİ BİR
DERDİ OLMAYAN FİLM,
ASIL DERDİNİ
METAFORİK OLDUĞU
KADAR CİNSİYET
ÜZERİNDEN DE
ANLATMAYA ÇALIŞAN
BİR GERİLİM.**

ALTINLI KADIN

ORİJİNAL ADI Woman In Gold

YÖNETMEN Simon Curtis

OYUNCULAR Helen Mirren, Ryan

Reynolds, Katie Holmes,

Daniel Brühl, Max Irons,

Charles Dance

YAPIM 2015 ABD-İngiltere

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM Mars (Tanweer)

1998 YILINDA
82 YAŞINDAYKEN,
AİLESİNİN NAZİLERCE
GASP EDİLEN
MALLARININ İADESİ
İÇİN ZORLU BİR HUKUK
MÜCADELESİNE
GİRİŞEN MARIA'NIN
ÖYKÜSÜ BU.

"M ARILYN İLE BİR HAFTA" (MY WEEK WITH MARILYN) İLE TANIDIĞIMIZ SIMON CURTIS, "ALTINLI KADIN" ile daha önce kitap ve belgesellere konu olmuş gerçek bir hikayeyi perdeye taşıyor. Kahramanımız, Helen Mirren'in hayat verdiği, Nazi işgali sonrasında Viyana'dan kaçan, döneminin varlıklı Yahudi ailelerinden birinin kızı, Maria Altmann. Film, 1998 yılında 82 yaşındayken, ailesinin Nazilerce gasp edilen mallarının iadesini için hukuk mücadelesine girişen Maria'nın öyküsünü anlatıyor.

Sanat tarihinin önemli isimlerinden Gustav Klimt, ünlü tablosu "Adele Bloch Bauer I"de, Maria'nın teyzesi Adele'i resimlemiş. Avusturya'nın Nazi Almanyası tarafından ilhaki gerçekleştirildiğinde, Yahudiler'e karşı yürütülen insanlık dışı muameleler ilk başta mal varlıklarına el koymakla başlıyor. Yeni evli Maria, eşi ve annesiyle babasının Viyana'da bir zamanlar kentin entelijansiyesini ağırlayan gösterişli evi de Nazi yağmalamasının hedeflerinden birine dönüşüyor. 43 yaşında menenjitlen ölen Adele'nin ünlü tablosu daha sonra şans eseri Nazi yağmasından kurtulup bir galeride yerini almış. Maria, çocuğu olmadığı için kendisine ikinci anne olan güzel ve zarif teyzesinin hatırasını geri almaya çalışırken sık sık geçmişine yolculuk yapıyor. Amerika'ya kaçtıktan sonra bir butik açan ve ilerlemiş yaşına rağmen Avrupalı geçmişinin zarafetini taşımaya devam eden Maria'nın Los Angeles'taki mütevazı yaşamıyla geçmişin parıltılı günlerinin zıtlığı, filmin ilgi çeken taraflarından biri.

Maria, kendi gibi ailesinin kökleri Avusturya'ya dayanan, ünlü bir bestecinin torunu Randol'u (Ryan Reynolds) avukat seçiyor ve böylece bir yandan ABD ile Avusturya arasında, bir yandan da 1930'larla günümüz arasında gidip gelen bir hikaye ilmek ilmek örülüyor.

Her şeyden önce, "Altınlı Kadın", matematiksel anlamda tıkr tıkr işleyen, dengeli, bir tarafa sarmayan senaryosuyla dikkat çekiyor. Çok da sürprizli bir film yok karşımızda. "Altınlı Kadın" keyifle seyredilen, sade ve dolambaçsız anlatımı sayesinde meramını anlatan eli yüzü düzgün bir dram. Öncelikle, ilerlemiş yaşına rağmen pırıl pırıl zekası, hazırcıvaplılığı ve Avrupalılığı her halinden akan Maria ile, tecrübesiz ve yetenek anlamında babası ve büyükbabasının hayli gerisindeki Randol arasında yaratılan eğlenceli çekişme, 'Buddy' filmlerine göz kırparak filme mizah katıyor. Tabii karakterlerin dönüşüme uğrama kadesi de unutulmamış! Randol başlangıçta Maria'nın teklifine isteksizken, tablonun milyonlarca dolar değerinde olduğunu öğrendikten sonra davaya hırsıyla sarılıyor.

Viyana'da soykırım gerçeğine tanık olunca da ani bir değişim göstererek bu kez Maria'nın vazgeçişlerine kulak asmadan davayı sonuç alana dek savunmayı sürdürüyor.

Bir yandan Maria çocukluğundan başlayarak geçmişine gidip gelirken bir yandan da davanın seyrine dair ilerleme-duraklama-çıkan engellerle mücadele şeklinde seyreden bir süreç tanık oluyoruz film boyunca. Naziler'in tablonun adını 'Altın Kadın' şeklinde değiştirmesi ve aslında tarihi silip yeniden yazma isteğiyle dünya kültürüne vurdukları darbe, Maria'nın hikayesinin de ana temasını oluşturuyor.

Filmin en etkileyici sahneleriniyse, Naziler'in işgalinin Avusturyalıların pek de itirazıyla karşılaşmadığını imleyen sahneler oluşturuyor. "Neşeli Günler" (The Sound Of Music) de

Avusturya'nın ilhak edildiği günlerde geçiyor ve Von Trapp ailesinin Nazi sempatisine karşı tavrına tanık oluyorduk. "Altın Kadın"da da bir anda Naziler'in yanında yer alan Viyanalılar'ın Yahudiler'e olan düşmanca sahnelerini izleyince, Maria'nın asıl mücadelesinin aslında Avusturya'ya karşı olduğunu hissediyoruz. Avusturya'nın Mona Lisa'sı olarak tanımlanan "Adele Bloch Bauer I", sonunda Maria'nın ölmeden önce geri almayı başardığı tüm geçmişini, terk etmek zorunda kaldığı anne ve babasını, hayata dair en güzel dersleri veren zarif teyzesini temsil ediyor.

Helen Mirren'in özellikle son sahnedeki performansı, filmin tüm duygusal yükünü taşıyor.

Randol'un davaya sarılmasına neden olan dönüşümü çok klişe.

**HER ŞEYDEN ÖNCE
"ALTINLI KADIN",
MATEMATİKSEL
ANLAMDA TIKIR TIKIR
İŞLEYEN, DENGELİ,
BİR TARAFSA
SARKMAYAN
SENARYOSUYLA
DİKKAT ÇEKİYOR.**

SONSUZ BİR AŞK

YÖNETMEN Ozan Uzunoğlu

UYUNCULAR İsmail Hacıoğlu,

Ferhat Gündoğdu, Özlem Tekin,

Ayfer Dönmez, Elif Ceren Balıkcı,

Süleyman Turan, Turan Özdemir

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 110 dk.

DAĞITIM Pinema (Dama Medya)

ÇIKIŞ NOKTASI
BAKIMINDAN
'DAMARDAN' BİR
DRAM OLMASI
BEKLENİRKEN,
KARAKTERLERİN
ATIŞMALARI VE
ESPRİLİ TAVIRLARI
KOMEDİYE KAYIYOR.

"SONSUZ BİR AŞK" PEK DE ALIŞIK OLMADIĞIM BİR DEVAM FİLMİ ASLINDA. 2009 YAPIMI "SONSUZ" FİLMİNİN 6 YIL sonra gelen devamı. İlk film, üç ağır kanser hastasının zorlu geçen hayat hikayesine odaklanıyordu. Hayatta hiç talihi tutmamış üç arkadaşın, giderik birbirlerine tutunmaları, sadece dramatik bir hikaye olarak değil aynı zamanda mizahi bir anlatımla da karşımıza geliyordu. Önce, 13 yaşındayken kız kardeşini töre cinayetine kurban veren ve bu yüzden kanser olan Serhan, eski bir Yeşilçam emektarı olan Süleyman Turan'la tanışıyor ve arkadaş oluyordu. Bu süreçte kemoterapiyi reddeden genç ve asi Volkan da bu ikiliye katılıyor ve macera akıyordu.

"Sonsuz Bir Aşk"ta ise, olayların merkezinde Volkan ve Serhan var. İlk filmde sıkı bir dostluk kuran ikili, kendisini canlandıran Özlem Tekin'in de katılımıyla bambaşka bir hikayeye yelken açıyorlar. Bu iki zıt karakterin tek ortak noktalarının kanser olması, aralarında sıkı bir bağın kurulmasının da temel dayanağı. Aslında yaşça ve kafaca birbirlerinden oldukça uzaklar. Volkan'ın Serhan'ı ölü sandığı bir ortamda arkadaşını yeniden karşısında görmesi ve Serhan'ın âşık olduğu kadını bulmak için hastaneden Volkan'la kaçması eğlenceli. O sırada tesadüfen hastaneye ambulansla getirilen Özlem Tekin'in de bu ikiliye destek olması ve hatta onlara katılması da bir yerde hikayeyi yol filmine dönüştüren temel unsurlar. İşte tam bu noktada hikaye bambaşka bir yola evrilir ve üçlü hayatları boyunca unutamayacakları bir maceraya atılır.

Hikayenin çıkış noktası bakımından 'damardan' bir dram olması bekleniyorken, yol boyunca karakterlerin atışmaları ve birbirlerine karşı esprili tavırlarıyla komediye doğru kayıyor. Ama bunu tam anlamıyla gerçekleştiremiyor. Özellikle Volkan'ın hayatı hafife alan esprileri

kanser ve ölüm üzerinde yoğunlaşırken, Serhan ona daha çok aşkın diliyle cevap vermeye çalışıyor. Volkan'ın bu rahat tavırlarına oldukça 'kabız' cevaplarla ciddi yaklaşan Serhan, filmin eksenini daha arabesk bir yola sokuyor. Volkan hâkim olduğu alt kültür jargonuyla ne zaman durumu eğlenceli bir havaya sokmaya çalışsa da Serhan'ın yaklaşımları filmin akışını ciddi anlamda engelliyor.

Filmin ikinci bölümü Serhan'ın aşkı Aylin'e kavuşma hikayesine dönüşüyor. Ama gittikleri her kapı, vardıkları her kasaba Aylin'in başka diyarlara göçü bilgisiyle hayal kırıklığına dönüşüyor. Bu arada üçlünün yolu Servet Ağa ve onun tarlalarında karın tokluğuna çalışan işçilerle de keşiliyor. Servet Ağa göz koyduğu küçük Dicle'yi de abisinin zoruyla evlenmeye ikna ediyor. Ama bu 'çocuk gelin' vakası üçlünün

midesini öyle bir bulandırıyor ki, olaya el atmak zorunda kalıyorlar. Dicle'yi bu cahil sürüsünün elinden kurtarıyorlar. Serhan bir zamanlar törenin zorlamasıyla öldürdüğü kız kardeşiyle özdeşleştirdiği Dicle'yi fazlasıyla sahipleniyor ve onun uğruna ölümü bile göze alabiliyor. Buraya kadar kaçıp kovalamaca şeklinde gelişen hikaye umulmadık sürpriz bir finale doğru bir kez daha evriliyor.

Tüm bu gelgit ve karmaşanın arasında seyircinin kafasını toparlamasına bir türlü izin vermiyor hikaye. Ağır ağıdalı diyaloglardan Volkan'ın aşağılayıcı ve alaycı tavrına geçişler öylesine iç içe ki bunları bütünlemek bir yerde yoruyor. Oyunculuklara gelirsek Volkan karakterini canlandıran İsmail Hacıoğlu'nun dinamik ve hareketli oyunculuğuna ayak uyduran çıkmıyor. Onun Özlem Tekin hayranlığı

bir yerde kabak tadı verse de, rahat tavırları filmin mizahi yanını tamamlıyor. Ama hepsi bundan ibaret kalıyor. Serhan'ı canlandıran Ferhat Gündoğdu ise ağır diyalogları ve yapay oyunculuğuyla filmi taşıyamıyor.

Genç Dicle'yi canlandıran Elif Ceren Balıkcı'yı yine bu sene içinde "Karışık Kaset"te izlemiş ve oyunculuğunu oldukça rafine bulmuştuk. Burada da dramatik sahnelerin hakkını verdiğini söylemek lazım. Yönetmen Ozan Uzunoglu ise dizilerden yönetmenliğe geçiş yapan genç bir yönetmen. Ama "Sonsuz"u çeken Cemal Şan kadar hikayeye hakim değil.

İsmail Hacıoğlu'nun dram kadar komedide de iyi olabileceğinin sinyali veriyor.

Özlem Tekin gerçek hayattaki karakterini biraz yansıtabilseydi, çok daha şık bir oyun çıkarabilirdi.

**TÜM GELGİT VE
KARMAŞANIN ARASINDA
SEYİRCİNİN KAFASINI
TOPARLAMASINA BİR
TÜRLÜ İZİN VERMİYOR
HİKAYE. HIZLI GEÇİŞLERİ
BÜTÜNLEMELİK
BİR YERDEN SONRA
YORUYOR.**

SON SAVAŞ: AŞK

ORİJİNAL ADI The Lovers

YÖNETMEN Roland Joffé

OYUNCULAR Josh Hartnett,

Tamsin Egerton, Alice Englert,

Claire van der Boom,

Mahesh Jadu, Om Puri

YAPIM 2015 Belçika-Hindistan-

Avustralya

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM MC Film

**“SON SAVAŞ: AŞK”,
REENKARNASYONLU
PARALEL KURGULU
DÖNEM
ROMANLARININ
KİMBİLİR
KAÇINCI ÖRNEĞİ,
ÜSTELİK İYİ BİR
TANESİ DE DEĞİL.**

KONUSU İTİBARIYLA İLGİNÇ YEŞİLÇAM FİLMLERİNDEN BİRİDİR, “İKİBİN YILIN SEVGİLİSİ”. 1973 YAPIMI ERTEM GÖREÇ filminin senaryosu Refik Halit Karay’ın 1954 tarihli romanından Safa Önal tarafından uyarlanmıştır. Hikaye, üç farklı zaman diliminde, Hülya Koçyiğit ile Serdar Gökhan’ı buluşturur. Bir gemideki yol arkadaşları Güldal ile Dr. Fahri 20. yüzyıl İstanbul’unda, esir Sibel Tamara ile çöl korsanı Reşit milattan önce Mezopotamya’da, derebeyinin kızı Amora ile düşman ordusunun -sonradan Türk olduğu ortaya çıkan- Pontuslu komutanı Aleksis Paros, Kanuni döneminde Macaristan’da karşılaşır, âşık olur. Zamanla mekanla sınırlanmayan ölümsüz bir aşkın hikayesi, elbette romantik film seyircisini fena halde etkilemeyi başaran özgün bir örnektir.

Reenkarnasyon ile aşkı buluşturmanın başka pek çok örneğinden söz edilebilir. “Bulut Atlası” (Cloud Atlas), son yıllarda yapılan, en bilinenlerinden, belki en derin anlamlarla yüklenmeye çalışılanı. Vurgusu aşktan çok tarih ötesi bir bağlantılılık inşasına yönelmiş ama umulan “Matrix”vari etkiye yaklaşamamıştı. Geçen yılın pek tartışılan iddialı filmlerinden “Yıldızlararası” (Interstellar) ise, reenkarnasyon değil ama zamanda yolculuk ile sevgiyi buluşturuyor, zaman ötesi bağlantıyı sevgiyle kurmayı deniyordu.

Birbirine epey uzak filmler olsalar da, dikkat çeken bir ortaklıkları var; aşkla örülmüş bir zaman çizelgesi, yarı mistik yarı bilimsel bir enerji / ruh yolculuğu tarif etmek gibi. Bir ortak yan da, derin, özgün, açıklayıcı olma iddialarının pek karşılık bulmamış, hatta hayal kırıklığı yaratmış olması. Bu, fikrin artık yeni ve özgün olmadığını kabul etmek gerek demek olabilir. Büyük ve iddialı tezlerini beyazperdeye taşımak isteyenler, romantik dramdan başka türler seçerse daha başarılı olacaktır belki.

“Son Savaş: Aşk”, reenkarnasyonlu paralel kurgulu dönem romanslarının kimbilir kaçınıcı örneği, üstelik iyi bir tanesi de değil. “Misyon”un (The Mission) yönetmeni Roland Joffé’yi tanıyan seyirci için hayal kırıklığı olağandır. Tarihi hikayeler, kölelik karşıtlığı gibi risksiz politik mesajlar ve ille de Batı’dan gelen kahramanın yerlileri kurtarması, Joffé’nin sinemasında her zaman yer vermeyi sevdiği motiflerden oldu. Bunların hepsini, olanca basitliğiyle bir araya getireni ise, belki şimdiye kadarki en zayıf filmi.

2020 yılında bir İngiliz sömürge gemisinin enkazına dalıp bir kaza geçiren Jay, komaya girer. Onun rüyası yerine, seyirci Hindistan’ın sömürge dönemine doğru yola çıkar. Kardeşi kralı öldürüp yerine geçer, İngilizler de bu iktidar değişikliğini kendi lehlerine çevirmeye

çalışır. İngiliz ordusunun İskoç subayı James Stewart, kraliçeyi gizlice Bombay'a ulaştırmaya çalışırken başlarına türlü zorluklar gelir. Bu arada kraliçenin koruyucusu Tulaja ile âşık olurlar. James, Tulaja'yı 'tavlayana' kadar İngilizleri sevmeyen bir İskoç'tur ama nihayetinde 'hain' olmadığından emirleri uygulayacaktır.

Çift parçalı yüzük, sömürge Hindistan'ındaki âşıkları buluşturamasa da, geleceğin Amerikalılarına yar olur. Çünkü, 'uzay ve zaman aracılığıyla iletişim' gibi laflara çok anlamlıymış gibi davranılan 2020 senesinde, enkazdan çıkarılan yüzükler komadaki adamın parmağına takılınca, aslında evrendeki her şeyin enerjiden olması hasebiyle gökten üç elma düşüverir.

Filmle ilgili yapılabilecek en kısa yorum, sıkıcı olması. Ne tuhaf ışıkların yanıp söndüğü

gelecekteki kaza seyirciyi içine alabiliyor, ne de sömürge'deki iktidar mücadelesinin sömürge ordusu subayının başına çıkardığı türlü maceralar. Zaten paralel aşkların teknolojik hastanede geçeni, film boyunca pek az görünse de, finali yapmak ona düşüyor.

Savaş halinde ise her dakika birtakım hareketler gerçekleşiyor ama kötü kurulmuş her senaryodaki gibi takibi hiç kolay değil, ama birçok detay gerekli de değil.

Josh Hartnett ile Bipasha Basu ikilisi de çekimleri hissedilmeyen uyumsuz bir çift olunca, hiç olmamış.

Hindistan kırsalındaki yolculuğun görüntü yönetimi filmin en başarılı yanı.

Madem her şey enerjiden, kanlı canlı insanların izaha tenezzül edilmeyen zaman yolculuklarına ne gerek vardı?

**NE TUHAF IŞIKLARIN
YANIP SÖNDÜĞÜ
GELECEKTEKİ KAZA
SEYİRCİYİ İÇİNE
ALABİLİYOR, NE DE
SÖMÜRGE ORDUSU
SUBAYININ BAŞINA
ÇIKARDIĞI TÜRLÜ
MACERALAR.**

AŞK OLSUN

★★★
YÖNETMENLER Neslihan Yıldız Alak,
Murat Serezli
OYUNCULAR İlker Aksum,
Sedef Avcı, Kenan Ece,
Selen Seyven, Betül Arım
YAPIM 2015 Türkiye
SÜRE 90 dk.
DAĞITIM Mars (Film Bahçesi)

**FİLMİN TEKNİK
AÇIDAN GAYET
BAŞARILI OLDUĞUNU
SÖYLEMEK
MÜMKÜN.**

YAKIN DÖNEMDE ARKA ARKAYA VİZYONA GİREN YERLİ ROMANTİK KOMEDİLER, EVDE KALMA VE KOCA BULMA durumları üzerine odaklanmış durumda. “Hadi İnşallah” ve “Kocan Kadar Konuş” bu furyada ‘yerli’ damarını iyi yakalayan anlatımı ve orta sınıftan, sakar, saf, şaşkın kadın karakteri ile öne çıktı. “Aşk Olsun” ise daha çok “Romantik Komedi” ile ortak noktalar taşıyor. Hem tarz, hem karakterler hem de teknik olarak... Üst sınıftan kadın-erkek ilişkileri, cool erkek-kuyruğu dik tutan kadın, sulu komediye kaymama çabası, cıvı cıvı renk skalası ve Amerikan türdeşlerini anımsatan, profesyonel çekimler... Will Smith’li “Aşk Doktoru” (Hitch) ile benzerlikleri, “Aşk Olsun”un hem biçim hem de içerikte Amerikanvariliğini destekleyen bir diğer unsur.

“Aşk Olsun”, iki paralel aşk hikayesi eşliğinde aşkın matematiği olmadığını, kişisel gelişim kitaplarındaki formüllerin gerçek hayatta tutmayabileceğini, acı çekme riskine karşın gönül işlerinde duygularına ket vurmayıp içinden geldiği gibi hareket etmenin, insan ruhuna en

uygun eylem olduğunu dile getiriyor. Kağıt üzerinde, teoriye inanan Ozan-Pınar ilişkisi filmin temel aşk hikayesini oluştururken, ‘pratikçi’ Caner-Ceyda aşkı ise ‘yan ilişki’ görevini üstleniyor. Ancak seyirciye tam tersi bir sonuç yansıyor. İzleyici, Caner-Ceyda aşkının akıbetini merak ederken, Ozan-Pınar ilişkisi geri planda ve yer yer iknadan uzak kalıyor. Bunun başlıca nedeni, İlker Aksum ile Sedef Avcı arasındaki uyumun, Kenan Ece ile Selen Seyven ikilisine yetişememesi. Pınar ile Ozan karakterleri, zıt kutuplar birbirini çeker mantığıyla yazılmış olsa da performanslarının birbirini desteklememesi sebebiyle zıtlığın aşkı perdeye yansıyamıyor. Filmin teknik açıdan ise gayet başarılı olduğunu söylemek mümkün. Usta oyuncu Murat Serezli ilk yönetmenlik sınavını rahatça geçiriyor.

Eski sevgililerle yemek sahnesi, İrem Derici’nin şarkısı.

Filmin romantizm dozu, komedi tarafını dengelemekte zorlanıyor.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ÖLÜM KAMPI

ORJİNAL ADI Welp (Cub)

YÖNETMEN Jonas Govaerts

UYUNCULAR Stef Aerts,

Evelien Bosmans,

Titus De Voogdt, Gill Eeckelaert,

Jan Hammenecker

YAPIM 2014 Belçika

SÜRE 84 dk.

DAĞITIM Bir Film

**“ÖLÜM KAMPI”,
‘KAMP ATEŞİ
BAŞINDA
ANLATILAN KORKU
HİKAYELERİ’ GİBİ
FENA HALDE
ÇEKİCİ BİR ÇIKIŞ
NOKTASI
BARINDIRIYOR.**

ÜLKESİNDE ÇEKTİĞİ MÜZİK VİDEOLARI VE KISA FİLMLERİYLE TANINAN JONAS GOVAERTS’İN İLK UZUN METRAJİ “ÖLÜM Kampı”, ‘kamp ateşi başında anlatılan korku hikayeleri’ gibi fena halde çekici bir çıkış noktası barındırıyor. John Carpenter’ın “Sis”inin (The Fog) başlangıcındaki hikayeyi hatırlayın. Bütün filme sirayet eden tekinsizliği bir kenara bıraktığımızda dahi tek başına büyük bir etki gücüne sahip olan o açılışı unutmak mümkün mü? Üstelik “Ölüm Kampı”nın bu onur verici örnekle aynı paragrafta olmasının yanı sıra ‘ana kahramanların çocuklar olduğu büyüme hikayelerine’ öykündüğü bir tarafı da var. İkinci onore de geliyor; “Benimle Kal” (Stand By Me) gibi...

Govaerts’in bu filmleri sevdiği aşikar. Bu çıkarımı başrol oyuncusu Maurice Luijten’in River Phoenix’le olan inanılmaz benzerliğinin tesadüf olamayacağı düşüncesiyle yapıyorum. Kampa giden izci takımı, ana karakterimizi aşağılayan çocuklar, açılıшта olmasa da gecikmeden devreye giren ‘geceleri kurtadama dönüşen Kai’nin efsanesi’ gibi türe renk katacak her şey de yerli yerinde. Peki “Ölüm Kampı”, seyirciyi kaba tabirle ‘gaza getiren’ tüm bu parçaları nasıl birbirine bağlıyor? İşte orası sıkıntılı.

Filmin üzerine yoğunlaşacağı Sam’in diğer izci arkadaşlarından farklı bir çocuk olduğunu zaten biliyoruz. Genelde ‘hayal gücü oranının akranlarına nazaran fazla olması’ şeklinde özetleyebileceğimiz, ana karakter olmanın getirisi olan zekice hamleleri de içinde barındıran bu duruş, ilk dakikadan itibaren dikkatimizi çekiyor. Sam’i ayrı bir yere konumlandırdıktan sonra izci lideri olan büyüklerin kampı daha heyecanlı hale getirmek ve izcilere cesaret aşılama için uydurduğu ‘Kai Efsanesi’ni dinliyoruz. İşin açıkçası iki dakikada yazıldığına bahse girebileceğimiz bu hikayenin ne

korkutucu bir tarafı ne de olacaklar konusunda açıklayıcılığı var.

Bir taraftan sürekli ezilirken diğer taraftan araştırmalarını derinleştiren Sam’in ormanda yaşayan küçük çocukla tanışması filmin asıl başlangıç noktası. Yüzündeki ‘filmin iyi olması halinde kültleşecek’ maske ve orman kanunlarına göre yaşamayı öğrenmesi dışında hakkında bilgi sahibi olmadığımız bu çocuk filmin tek gerilim odağı değil. Çocuğun kontrolünü elinde tutan, yeraltında kurduğu kontrol odasından ormandaki bubi tuzaklarını yönlendiren yetişkin de kim? Bu kısmı atlayalım zira hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz.

Filmin en büyük problemi de bu. Bilmek isteyip de bilemeyeceğimiz şey, sadece kötülerin motivasyonundan ibaret değil. Ormanda olan biten şeylerin hiçbir açıklamasının olmaması

filmin 'bilinmezlik' bazlı sürükleyiciliğine katkı sağlasa da sonu olmayan bir senaryo yazmanın mantığı yok. Aynı durum Sam'in değişimi için de geçerli. Sadece tek bir cümle vasıtasıyla problemli geçmişine atıfta bulunulan bu çocuğun, çizilebilecek en naif portreden şiddete meyletmesi inandırıcı değil.

İlk bir saatinde kurduğu, 'homage' kültüründen beslenen sağlıklı atmosferi parça pinçik edebilmek oldukça zor bir iş. Jonas Govaerts bu zorluğun altından alınının aklıyla çıkıp, 'bir film nasıl raydan çıkabilir?'in cevabını peliküle aktarmış. Guillermo del Toro'nun çocuk hayal gücünü kutsayan muazzam "Pan'ın Labirenti" (El Laberinto Del Fauno) ve "Şeytanın Belkemiği"ndeki (El Espinazo Del Diablo) tatlara yaklaşmayı umduğunuz anda, o naifliğin bir hayvana eziyet ettiğini görmek,

kuşkusuz ki filme olan yaklaşımınızı değiştiriyor.

Yine de yönetmen, merkezinde çocukların bulunduğu bir korku filmi çekmenin zorluklarını olabildiğince bertaraf etmeyi başarıyor. Herhangi bir şekilde kendiyle çelişmeyen kararlılığıyla filmin bütününe yaydığı 'şiddetin geleceği adres' konusundaki ayırım yapmayan tavrı, özellikle Hollywood'da hâlâ tabuluğunu koruyan mevzulara eğilirken özgürlük alanını genişletiyor. Özellikle kamyonetle gerçekleştirilen şok edici katliam sahnesi için bile "Ölüm Kampı"nı ayrı bir yere konumlandırmak gerekiyor.

Nicolas Karakatsanis'in görüntüleri, filmi 'iyi görünmenin' bir tık ötesine taşıyor.

Sonuç olarak 'ormandaki katil ya da katiller' türüne sıkışıp kalıyor.

**YÖNETMEN,
MERKEZİNDE
ÇOCUKLARIN
BULUNDUĞU BİR
KORKU FİLMİ
ÇEKMENİN
ZORLUKLARINI
BERTARAF ETMEYİ
BAŞARIYOR.**

PİRAMİTİN LANETİ

★
ORİJİNAL ADI The Pyramid
YÖNETMEN Grégory Levasseur
OYUNCULAR Ashley Hinshaw,
James Buckley, Denis O'Hare,
Christa Nicola, Amir K
YAPIM 2014 ABD
SÜRE 89 dk.
DAĞITIM The Moments
Entertainment
SENARYO
HAYLİ BİLDİK,
CİLİZ, MONOTON,
SÜRPRİZSİZ VE ÇOK
ORTA HALLİ.

ŞİRKETLERİN BAHAR TEMİZLİĞİ BAŞLADI; LİSTELERDEKİ FAZLALIKLAR UFAK UFAK ELDEN ÇIKARILIRKEN VİZYON kalitesinde can sıkıcı bir düşüş yaşıyor. Son örnek "Piramitin Laneti";

Hollywood'un altın yıllarından bu yana bir dolu örneği çekilmesine karşın yine de aynı konuya niyetlenmiş bir film var vizyonda.

Tarih Ağustos 2013; Kahire'deki sokak gösterileri ile kentin birçok yerinden yükselen kara dumanlarla açılıyor film. Göstericilerin arasından zar zor sıyrılan kamera, çöldeki Amerikalı arkeologları izlemeye koyuluyor. Ülke kaynakları tek hedef, asırlardır kumların altına gizlenmiş bir piramidi en kısa sürede günışığına çıkartıp projeyi kurtarmak. Belgeselciler de tarihi keşfe şahit olabilmeyi heyecanıyla yanlarında.

Ancak bir yerde aksilik doğuyor ve piramidin koridorlarında maharetini sergileyen, NASA'nın emaneti üç milyon dolarlık 'robot kamera'yla bağlantı kesiliyor; ekip içeri giriyor ve olanlar oluyor... 'B sınıfı' iş diyebiliriz "Piramitin Laneti"ne; 6,5 milyon dolar bütçe, ünsüz ve

hırssız oyuncular, 89 dakika süre ve yeni model korkuların favorisi omuz kamerası. Yönetmen ise senaristlikten gelen Gregory Levasseur.

İşte zaten sorun da burada başlıyor; böyle bir adam nasıl olur da bu derece zayıf korku üretmeye niyetlenir. Senaryo hayli bildik, cılız, monoton, sürprizsiz ve çok orta halli. Korku filmi çekmek yetenek isteyen işlerden biri; sen bir de kalkıp piramidin içine, dar mekana öyküyü hapsedip meseleyi daha da zor hale dönüştürüyorsun. Hani klostrofobik ortamın, hani sivri karakterlerin, hani tansiyonun, hani ambiyans endişen. Duvarlardaki birkaç sembol ve heykelle mi yaratacağın öykünün Mısır sosunu. Tam tempo yükselecek, dişe dokunur bir diyalog, tüyler ürpertecek sahne gelecek diye beklerken, gram korkmadan ayrılıyorsunuz salondan.

Verimli kullanılan omuz kamerası filme bir nebze hareket katabilmiş.

Rahatsızlık verici ölçüde sıradan bir öykü ve sıradan yönetim.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

KAÇIŞ 1950

YÖNETMEN İbrahim Bıçer
ÖYUNCULAR İlker Gürsoy,

Atilla Saral, Zeynep Gülmez,
Burak Kaya, Efe Kopuz

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM Özen Film (Taş Film)

"BELENE" GİBİ BİR EFSANEDEN
ONCA YIL SONRA BİLE, TEK
BOYUTLU BİR HİKAYE
ANLATABİLME BECERİSİ
GÖSTERMEK OLDUKÇA HAZİN.

BİR KUŞAK, 1980'Lİ YILLARIN SONUNDA TRT'DE YAYIMLANAN "BELENE" DİZİSİYLE VAKIF OLMUŞTU BULGARİSTAN'IN Türkler üzerindeki baskısına. Daha birkaç yıl öncesinde dönemin başbakanı Turgut Özal, karşılıklı anlaşmayla yüzbinlerce Bulgar vatandaşı Türk'ü yurda taşımıştı. Hatta o yıl gerçekleşen Seul Olimpiyatları'na Türkiye adına katılan Naim Süleymanoğlu, üst üste kazandığı altın madalyalarla, sadece Türkiye'nin değil tüm dünyanın konuştuğu bir figür haline gelmişti. Bulgaristan'daki asimilasyon çabası o yıllarda ülkenin en önemli gündem maddelerinden de biri olmuştu. "Kaçış 1950" ise bu olayların evveliyatının çok daha öncesine dayandığından bahsediyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra demir perde ülkeleri arasında yer alan Bulgaristan'ın sadece Türkler'e değil daha birçok azınlığa uyguladığı baskıları anlatarak yola çıkıyor.

Olayların merkezine de Türk bir aileyi yerleştiriyor. Mustafa daha 10 yaşında babası ve onun çevresinde gerçekleşen gelişmeleri gün gün not ediyor ve bunu yerel gazetelere yazıyor.

Üstelik yazmakla kalmıyor kazandığı 'leva'larla aile ekonomisine destek bile olabiliyor. Filmin ikinci yarısı ise Mustafa'nın Bulgaristan'dan Türkiye'ye ailesini kaçırmış ve yol arkadaşlarıyla yaşadığı macerayı gözler önüne sermeye çalışıyor.

"Belene" gibi bir efsaneden onca yıl sonra bile bu kadar sakil ve tek boyutlu bir hikaye anlatabilme becerisi göstermek oldukça hazin. Oyuncularından kurgusuna, ışığından müziğine kadar fazlasıyla amatör bir çabadan ibaret film. Daha çekim aşamasında TRT tarafından satın alınan film maalesef tüm bu sıkıntıların ekseninde sınıfta kalıyor.

Mustafa'yı canlandıran genç oyuncu İlker Gürsoy'dan yeni bir Kıvanç Tatlıtuğ çıkar mı bilinmez ama oyunculuğu itibarıyla kötü bir Kadir İnanır taklidi olduğu söylenebilir.

Çocuk Mustafa ve onun 'potin' hayali sahneleri bir nebze olsun izleyene geçebiliyor.

Sürekli germe çabasındaki müzik ve kurgu hatalarıyla dolu birçok sahne...

ALTINLI KADIN

DAİRE

HAYVAN DÜŞÜ

ROSEWATER

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ALTINLI KADIN / WOMAN IN GOLD							
AŞK OLSUN				★	★		
DAİRE / THE LOFT				★★	★★		
HAYVAN DÜŞÜ / NAR DYRENE DROMMER				★★★	★★★		
KAÇIŞ 1950	★						
ÖLÜM KAMPI / WELP		★★		★★			
PIRAMİTİN LANETİ / THE PYRAMID		★					
ROSEWATER	★★★	★★★		★★★			
SON SAVAŞ: AŞK / THE LOVERS							
SONSUZ BİR AŞK	★						
AŞKOPAT	★						
BİZİM HİKAYE						★★★	
DANNY COLLINS				★★★	★★★		★★★
EVİM / HOME				★★★	★★★		
GERONIMO	★★				★★		
GÜVERCİN UÇUVERDİ		★		★			
HIZLI VE ÖFKELİ 7 / FURIOUS 7	★	★★★		★★★	★★		
İÇİMDEKİ İNSAN		★★★	★★	★★			
KOÇAN KADAR KONUŞ				★★★	★★		★★
KURALSIZ / INSURGENT				★★★	★★		
MÜNAFİK				★★	★		
ŞANS AYAĞIMA GELDİ / THE COBBLER		★★		★★	★★		
ŞEYTANIN KAPISINDA / HOME (AT THE DEVIL'S DOOR)				★★			
TEKSAS KATLIAMI / THE TEXAS CHAIN SAW MASSACRE	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★★
İŞKENCE GEÇESİ / TUSK							

MANOEL DE OLIVEIRA'NIN KAFASINDAKİ TUHAF ŞEYLER

107 yaşındayken ölen **Portekizli** yönetmen Manoel de Oliveira, daha çok **İstanbul Film Festivali** sayesinde tanıdığımız bir sanatçıydı. **Sıkıcı** ama **saygın** filmlerin yönetmeninin **102** yaşındayken çektiği **“Angelica’nın Tuhaf Vakası”**nı ayrı bir yere koyduğumu belirteyim.

İSTANBUL FİLM FESTİVALİ’NİN AÇILIŞ TÖRENİNDEN BİR GÜN ÖNCE, 2 NİSAN’DA YAŞAMA VEDA EDEN VE ‘DÜNYANIN EN YAŞLI YÖNETMENİ’ OLARAK TANINAN PORTEKİZLİ USTA MANOEL DE OLIVEIRA, BENİM İÇİN festivalle özdeşleşmiş bir isimdi. Biri dışında seyrettiğim, yani ‘anlamaya çaba gösterdiğim’ tüm Oliveira filmleri, festival programlarındaydı. Açılış töreninde, geçen festivalden bu yana kaybettiğimiz sinema sanatçıları dev ekranda anılırken, gördüğümüz son fotoğraf onunkiydi.

Tam 107 yaşındaydı Manoel de Oliveira ve neredeyse son nefesine dek film çekmeyi sürdürmüştü. İki yıl önceki festivalde gösterilen, 2012 yapımı “Gebo Ve Gölge” (Gebo Et L’Ombre) seyrettiğim son filmi oldu. Tanıyanlar bilir, De Oliveira’nın filmleri hayli zorludur, sabır ister, çoğu zaman seyircinin tahammül sınırlarını zorladığı da olur ama o kadar yaşlı bir yönetmen tarafından büyük bir tutkuyla, sinema aşkıyla yapıldıkları için de saygıyı hak ederler. Claudia Cardinale ve Jeanne Moreau gibi iki büyük oyuncuyu buluşturan “Gebo Ve Gölge” de öyleydi. Herkese göre değildi, ‘sıkıcı’ydı ama saygındı.

1983’te festival henüz iki yaşındayken ve İstanbul Uluslararası Sinema Günleri adını taşıyorken, sinemaseverlerimiz 1974 yapımı “Benilde Ya Da Bakire Ana” (Benilde Ou A Virgem Mãe) ile tanıdı. Manoel de Oliveira’yı. Sonra 1988’de “Durumum” (Mon Cas) geldi... 1998’de, yani festival 17 yaşındayken başka hiçbir filme benzemeyen “Dünyanın Başlangıcına Yolculuk” (Viagem Ao Princípio Do Mundo) konuk oldu İstanbul’a. İki yıl sonra ise “Mektup” (La Lettre) ile hasret gidermiştik.

2006, “Sihirli Ayna”nın (Espelho Mágico) yılıydı. Ruhsal huzura ermeye çalışan zengin ve mutsuz kadının öyküsünü

anlatan dini-psikolojik dram, 137 dakikalık süresi de akla getirilirse ‘dayanma gücümüzü’ test etmek için iyi bir fırsattı doğrusunu söylemek gerekirse.

Festivalin 30. yılında, 2011’de en sevdiğim (daha doğrusu tek sevdiğim) De Oliveira filmi olan “Angelica’nın Tuhaf Vakası” (O Estranho Caso De Angélica) vardı. 102 yaşında çektiği film, yeni ölmüş genç bir kızı son kez görüntülemek için çağrılan fotoğrafçının kıza aşık olmasıyla gelişen süreci anlatıyordu ve son derece durağan kameraya rağmen ‘başdöndürücü’lük taşıyordu. Genç fotoğrafçı, allak bullak olan duygu dünyasında ölüme sessiz şekilde isyan ederken, Manoel de Oliveira’nın ‘yaklaşan ölüm’ karşısındaki soğukkanlılığına hayran olmamak elde değildi. Gerçekten ‘tuhaf bir vaka’ydı bu film.

İlginç olan, sıkı festivalseverlerin bile uzak durmaya çalıştığı Manoel de Oliveira’nın 1995 yapımı filmi “Saklı Hayat” (O Convento) 1997’de WB-Medyavizyon sayesinde ticari gösterime girmeyi başarmıştı. 22 Ağustos gibi bir tarihte gösterime sokulan, başrollerini Catherine Deneuve ile John Malkovich’in üstlendiği film, Shakespeare’in İngiliz değil İspanyol olduğunu kanıtlamaya çalışan Amerikalı profesör ile karısının bir manastırdaki çalışmalarını ve ilişkilerini anlatan, her zamanki gibi ‘sıra dışı’ bir çalışmaydı. Manastırın tuhaf bekçisi kadından etkileniyor, kocanın dikkatini başka yöne çekmek için de tuhaf bir yol izliyordu. 27 Ağustos 1997 tarihli Radikal’deki “Saklı Hayat” eleştirimin bir bölümünü aktarayım:

“Sinemanın tiyatro ve edebiyata aşırı bağımlı kaldığı, kendi ayaklarının üzerinde duramayarak bu iki sanat dalından gerekli

kopuşu gerçekleştiremediği hemen her örnekte olduğu gibi, akademik anlatımın zirvelerde dolaştığı, ‘uzaklarda’, soğuk, yabancı ve ‘özel meraklılara, uzmanlara’ göre bir film ‘Saklı Hayat’. Zaten, De Oliveira’nın sinema anlayışını tiyatronun görsel ve işitsel olarak korunması üzerine inşa ettiği biliniyor. Durum böyle olunca da ‘Saklı Hayat’, her türlü çağrışıma karşın, örneğin Pasolini filmlerinin sinemasal tadından, görsel başarısından ve ‘derinliğinden’ uzakta, ‘içinden çıkmadığımız’ tuhaf bir film olarak yer alıyor kişisel seyr tarihimizde.”

Dünyanın en yaşlı sinemacısı artık yok... Manoel de Oliveira’yı saygıyla anarken, şimdiki ‘en yaşlı’ sinemacının kim olduğunu da merak etmiyor değilim.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

KARANLIK DÜNYA / AŞIK VEYSEL'İN HAYATI

Başlı sansürden hiç kurtulmayan **Metin Erksan'ın çilesi**, 22 yaşında çektiği ilk filmi “Karanlık Dünya” (1952) ile başlar. Bugün önemli bir kısmı eksik olan filmin başına gelenler, **Aşık Veysel'in kaderini** aratmaz! Filmin halen tam bir kopyasının olmadığını belirtelim.

1 894'TE SIVAS-ŞARKIŞLA'DA DÜNYAYA GELEN, 1900 YILINDA ÇİÇEK HASTALIĞI SALGINI YÜZÜNDEN GÖRME YETİSİNİ KAYBEDEN VEYSEL ŞATIROĞLU YA DA BİLDİĞİMİZ ADIYLA; BÜYÜK HALK OZANI AŞIK VEYSEL'İN HAYATINDAN BİR KESİT

aktarır film. Kör olduktan sonra hayata küsen, avunsun diye babasının aldığı saza gönül vererek, eve gelip giden saz üstatlarından ders alıp kendini geliştiren Veysel'in ilk eşi Esmâ'yı, annesinin memesini emerken boğularak ölen ilk çocuğunu, sevdiği kız Dilim'i, onun 'kötü yol'a düşüşünü, ozanın Ankara Radyosu'na gidişini izleriz film boyunca...

Belgesel değil de kurgusal bir film olduğu için hayatı ile bire bir örtüşme de ozanla ilgili çok önemli bir belge olan yapıtta Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun da imzası vardır. Eyüboğlu, Aşık Veysel'in

yaşamı üzerine yazdığı senaryoyu, ozanın doğduğu Sivas'ta yaptığı araştırmalar neticesinde hazırlar. Çekimler de, Türk sinemasında o güne dek yapılmış köy filmlerinden farklı olarak gerçek mekanlarda, ozanın köyünde gerçekleştirilir.

Ve sansür, daha senaryonun onay aşamasında devreye girerek filmin adına itiraz eder. “Karanlık Dünya” yerine “Aşık Veysel'in Hayatı” olarak değiştirilmesini ister. Çekim aşamasında ise filmde rol alan Aclan Sayılğan ile Kemal Bekir adlı oyuncuların Komünist Parti kurma suçundan tutuklanması üzerine yeniden sıkıntı doğar. 1939'da yürürlüğe giren sansür yönetmeliğinin 7. maddesi ve 5. fıkrası; 'milli rejime aykırı olan siyasi,

iktisadi, içtimai ideoloji propagandası yapan filmler'e geçit vermemektedir. Yasaklanan filmin yapımcısı, sansürle bir hayli uğraştıktan sonra kimi sahneleri çıkartıp yeni sahneler ekleyerek tekrar vizyona girmesini sağlar. 31 Aralık 1953 günü gazetelerde bir ilan yayımlanır:

‘Yurd içinde ve yurd dışında gösterilmesine müsaade edilen ve bir senedir merakla beklenen ilk realist Türk filmi:

Genc yaşımda felek vurdu başıma
Aldırdım elimden iki gözümü
Yeni girmiştim yedi yaşıma
Kaybettim baharımı, yazımı...
diye feryad eden Aşık Veysel'in aşk ve ızdırab dolu hayatının hakikî hikâyesi.’

Film yeniden seyirciyle buluşmuştur ancak Erksan'ın çektiği film değildir artık bu. Yönetmen, filminin böylesine makaslanıp değiştirilmesi üzerine yapımcısıyla sirtüşse de sonuç değişmez.

O tarihten sonra bir daha seyirciye ulaşamayan, muhtemelen İstanbul Belediyesi'nin Ayvansaray'daki deposunda çıkan yangında pek çok filmle birlikte yanıp kül olan “Karanlık Dünya”nın bugün bilinen tek kopyası hayli hasarlı. 59 dakika süren bu kopyanın sıçramalarla ilerlediğini ve ses kuşağının da kısım kısım kayıp olduğunu göz önüne aldığımızda, orijinal eser hakkında sadece üstün körü bir fikir verdiğini söyleyebiliriz. Umarız bu paha biçilmez klasiğin günün birinde hasarsız bir versiyonu ortaya çıkar...

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

Ücretsiz PDF Kırıp Aşımı: <https://www.pdfkirim.org>

KÖPEKLER

Olasılıkla, sinema tarihinin **en meşhur** ‘şiddet içerikli’ filmlerinden biri. Yönettiği 14 uzun metraj filmin en azından 10’u **klasik haline gelen**, 1960’ların sonlarında seyircinin hiç de alışkın olmadığı bir biçimde beyazperdeyi kırmızıya boyayarak **‘şiddetin ozanı’** unvanını alan **Sam Peckinpah’ın** bizde de büyük ilgi görmüş yapıtı “Köpekler” (Straw Dogs), şiddetin de, insan doğasının da, erkekliğin de ipliğini pazara çıkarıyor. Gencecik **Dustin Hoffman** ve büyüleyici **Susan George** da cabası...

AMERİKALI MATEMATİKÇİ DAVID SUMNER (DUSTIN HOFFMAN) VE İNGİLİZ EŞİ AMY (SUSAN GEORGE), BÜYÜK ŞEHRİN KARMAŞASINDAN KAÇARAK, AMY’NİN DOĞUP BÜYÜDÜĞÜ KASABAYA YERLEŞMEYE KARAR VERİR. TAŞINDIKLARI EVİN GARAJINI TAMİR ETTİRMEK İÇİN TUTTUKLARI DÖRT İŞÇİ, AMY’NİN GEÇMİŞTE ‘OYNASTIĞI’ Charlie (Del Henney) tarafından yönetilmektedir. Daha ilk sahnelerden itibaren bu işçilerin pek de iyi niyetli olmadıklarını sezeriz. Az bir nüfusu olup, ıssız fazla olan bu kasabada ‘pislik çıkarmak’ için adeta tetikte beklemektedirler. Tamirat devam ederken alttan alta sürekli David’le dalga geçerek sınırları gererler. Asıl amaç elbette Amy’ye sarkıntılık etmektir.

Filmin girişinde bu ortama, bu insanlara tamamen yabancı olduğunu beden dilinden anladığımız David, onlarla onların dilinden konuşmak yerine ‘medeni’ davranmayı tercih eder. Sakin tavırlarıyla yapılan ‘aşırılıklar’a makul tepkiler göstermeye çalışır. Evin kedisini ipe asılarak öldürülmüş halde bulduğunda dahi bunun hesabını sormaktan kaçınır... İşçiler de sınırları zorladıkça ve tepki görmedikçe, daha da ileri giderler. David’i davet ettikleri av partisi sırasında Charlie fark ettirmeden eve giderek Amy’yle beraber olur. Başta tecavüz gibi gözükten bu durum, her halinden anlaşılacağı üzere Amy’nin de istediği ve zevk aldığı bir şeydir.

Derken, akli kıt olduğu için istemeden kadınlara zarar veren, beraber olmak isterken onları öldüren Henry Niles’in David’in evine sığınması bütün fitili ateşler. Kasabalı, genç bir kızın ölümüne sebep olan Niles’i linç etmek için David’in evini basar. Bu noktada artık David’in yapması gereken tek şey, gözü dönmüş kasabasının evin içine girmelerini engellemek ve vahşi hayvanlardan beter gözükten bu saldırganları durdurmaaktır.

“Vahşi Belde” (The Wild Bunch, 1969), “Sonsuz Kaçış” (The Getaway, 1972), “Bana Onun Kellesini Getirin” (Bring Me The Head Of Alfredo Garcia, 1974), “Konvoy” (Convoy, 1978) gibi, söyler söylemez hatırlayacağınız filmlere imzasını atan Sam Peckinpah’ın sadece şiddete değil, psikolojiye de fazlasıyla eğildiği bir yapıtı “Köpekler”. Gordon Williams’in romanından yaptığı uyarlamada, kişiler ve yaşananlar hakkında yargılayıcı olmayıp ‘ortada’ durarak kararı seyirciye bırakır yönetmen. Karakterler için iyi/kötü veya doğru/yanlış değerlendirmesini yapmak izleyiciye aittir. Bunun sağlamasını da kamera açlarına biraz dikkat ederek yapabiliriz. Yakın plan çekimler dışında, kamera adeta olan biteni ‘saklanarak’ izleyen üçüncü bir kişinin gözü gibidir. Evin içerisinde dahi karı-koca konuşurken kamera bazen merdivenlere, bazen koltuğun arkasına geçer.

Film vizyona girdiğinde, Stanley Kubrick'in "Otomatik Portakal"ı (A Clockwork Orange) ile aynı kefeye koyularak 'beyazperdede şiddet' konusu masaya yatırılır. Sopalarla vurarak, kapana sıkıştırarak, kırık camla keserek ya da boğarak insan öldürme sahneleri o dönem için hayli serttir. Gerilim usulca tırmanırken yönetmen bizi finaldeki yoğun şiddete hazırlar. Bu aynı zamanda, kendine yabancılaşmış kentsoylu insanın şiddet aracılığıyla 'özgürleşmesi' olarak okunabilir. Liberal ve barışçıl düşüncelerin bazı durumlarda yetmeyebileceğini fark eden David, şiddetin safına katılır. Öte yandan film yine o dönem 'kadın düşmanı' olarak yaftalanır. Bir yandan kocasını seviyor gözüküp, öte yandan gizli gizli işçilere göz kırpan; bacaklarını, göğüslerini yanlışlıkla açılmış gibi sergileyen, içine sutyen giymeyerek belirgin göğüs uçlarıyla işçilerin aklını başından alan; kocası yanında olmadığı an tecavüze uğrayan Amy karakteri, dönemin feministlerini öfkeliendirir.

Hatta bir sahnede David karısına; böyle bir yerde sutyen takmazsa, erkeklerin tahrik olmasının normal olduğunu söyler. Belki de Amy'nin davetkar tavırlarının sebebi, 'pısırık' görünümlü kocasının içindeki canavarı dışarı çıkarmak için 'kadınısı' yollar denemesidir. Ondan "bir daha sutyensiz sokağa çıkmayacaksın" ya da "işçilerle bir daha muhatap olmayacaksın" türünden 'sahiplenme' cümleleri beklemektedir sanki.

Oysa bu bakış açısıyla Peckinpah'ın 'kadın düşmanlığı' yaptığını söylediğimizde, aynı mantıkla ustanın İngiliz düşmanı, köylü düşmanı daha da ötesi erkek düşmanı olduğunu savlamak gerekir. Neyse ki Peckinpah karakterlerini yargılamak yerine, mesafesini koruyarak onların davranışlarını anlayıp çözümlememizi bekler bizden film boyunca. Hiçbirini kusurlu ya da kusursuz diye tanımlayamayız. Onlar her an sokakta, bir kasabada veya köyde karşımıza çıkabilecek 'sıradan' insanlardır. Film bu haliyle ülkemizde de yürekleri yakan tecavüz, cinayet gibi olayları uzaktan uzağa çağırıştırır sıkça...

Filmde iki kez yüksek volümlü İskoç müziği duyarız. İlki, rahibin evi ziyaret ettiği sahnede, diğeri ise sarhoşların evi bastığı final bölümünde. Tüyleri diken diken eden müzik, şiddetin zirve yaptığı anlara eşlik ederken, "Otomatik Portakal'da Alex'in Beethoven müziği eşliğinde yaptıklarını anımsatır.

Dustin Hoffman'ın erken dönem en iyi performanslarından birini sergilediği filmin tecavüz sahnesi yüzünden İngiliz sansürü tarafından 2002'ye kadar 'kesintili' olarak gösterilmesine izin verildiğini, 113 ve 119 dakikalık iki ayrı versiyonu olduğunu, 2001'de bir rimeykinin yapıldığını ve Türk sinemasına da "Kartal Yuvası" (1974) ve "Kadınca" (1984) adlı uyarlamalarıyla iki kez yansıdığını belirtelim.

AFFETMEK MÜMKÜN MÜ?

Ülkemizde özellikle bir önceki filmi “Barbara” ile tanınan **Christian Petzold**, yeni filmi “Yüzündeki Sır” (**Phoenix**) ile İstanbul Film Festivali’ne konuk oluyor. Pek çok eleştirmenin, hikâyesi nedeniyle “Yüzündeki Sır”ı Hitchcock’un başyapıtı “**Ölüm Korkusu**” (**Vertigo**) ile karşılaştırmasından yola çıkarak, bu ay Ring’e bu ikiliyi konuk ettik.

CHRISTIAN PETZOLD İMZALI “YÜZÜNDEKİ SİR” (PHOENIX) GERÇEK BİR SİNEMASEVER FİLMİ. II. DÜNYA SAVAŞI’NIN HEMEN ERTESİNDE BERLİN’DE GEÇEN BU DRAMDA; O DÖNEMİN AMERİKAN KARA FİLMLERİNİN, SAVAŞ SONRASINDA ALMANYA’DA ÇEKİLEN ‘YIKINTI FİLMLERİ’NİN (TRÜMMERFILM) VEYA FASSBINDER’İN AYNI YILLARA BAKAN filmlerinin etkisini görmek mümkün. Bunun dışında anlatılan hikâyenin çağrıştırdığı başka filmler de var ve bunlardan özellikle birisi “Yüzündeki Sır” ile ilgili yazılarda öne çıkıyor; Alfred Hitchcock’ın başyapıtlarından “Ölüm Korkusu”

(Vertigo). İki film arasındaki benzerliklere değinmeden önce, “Yüzündeki Sır”ın hikâyesini özetlemekte yarar var. Petzold’ün favori oyuncusu Nina Hoss, bu sefer toplama kampından kurtulan, Nelly isimli Yahudi bir şarkıcıyı canlandırmakta. Fakat Nelly’nin yüzü kampta gördüğü işkenceler sonucunda ağır şekilde deforme olmuş ve bir estetik ameliyat geçirmesi gerekiyor. Bu ameliyat Nelly için yeni bir yüze kavuşmak ve yeni bir başlangıç yapmak için de bir fırsat aynı zamanda. Fakat o “Eski halimin tıpatıp aynısı gibi gözükmem istiyorum” diyor. Nelly’nin bu dileğinin en önemli sebebi, kocası Johnny’yi bulduğunda her şeyin eskisi gibi olmasını sağlamak (Johnny’yi de Petzold’ün bir önceki filmi “Barbara”da başrolü Hoss ile paylaşan Ronald Zehrfeld canlandırmakta).

Nelly’nin birebir aynı yüze kavuşması tıbben mümkün değil ama isteğine uygun ve başarıyla sonuçlanan bir ameliyat geçiriyor. İyileşme sürecindeyse iki önemli şey öğreniyor. Bunlardan ilki, ailesi öldükten sonra kendisine yüklü bir miras kaldığı... Diğeriyse, Nazilerden saklandığı yeri ihbar eden kişinin kocası Johnny olduğu ihtimali...

Nelly bu söylentiye hiç itibar etmiyor ve iyileşir iyileşmez kocasını bulma fikrinden vazgeçmiyor. Bunu başarıyor da... Fakat, karsının öldüğüne emin olan Johnny, Nelly’yi gördüğünde onu tanımıyor. Artık hayatta olmayan karısına çok benzeyen başka bir kadınla tanıştığını düşünüyor ve kim olduğunu bilmeden Nelly’yi bir oyuna davet ediyor: Karısı gibi giydireceği, onun gibi konuşmayı ve davranmayı ‘öğreteceği’ bu yabancıнын, Nelly rolü yaparak mirasa ulaşmalarını sağlayacağını düşünüyor.

“Yüzündeki Sır” hikâyesini bu noktaya getirdikten sonra, Nelly ve Johnny arasındaki ilişkinin ne yöne gideceği üzerinden başarılı bir gerilim kurmakta. Ancak bu hikâye açık şekilde

yüzleşmeyle ve büyük insanlık suçlarını affetmenin, unutmanın imkânsızlığıyla ilgili. Zaten “Yüzündeki Sır”ı bu kadar etkileyici kılan unsurların başında da bu kadar kişisel bir hikâyeden, genele dair vurucu tespitler çıkartması geliyor.

Buradan “Ölüm Korkusu”na geçsek... Hitchcock’ın filminde de bir kadının kılık değiştirmesi söz konusudur. Kim Novak’ın canlandığı Judy, önce bir cinayet komplosunun parçası olarak başka bir kadının kılığına girer. Kendini, James Stewart’ın canlandığı dedektif Scottie’ye Madeleine olarak tanıtır. Scottie âşık olduğu bu kadının intihar ettiğini düşünürken, gerçek Madeleine bir cinayete kurban gider.

Scottie’nin şahitliği de bu cinayetin intihar gibi gözükmesini sağlar. Ancak Scottie sevdiği kadını kurtaramamış olmanın suçluluk hissini bir türlü üzerinden atamaz. Aynı şekilde Judy de suçluluk duygusu içerisinde. Bu nedenle tekrar Scottie’nin karşısına çıkar. Yeni tanıştığı bu kadının yitirdiği sevgilisine ne kadar benzediğini fark etmekte gecikmez Scottie. Bu sefer de o Judy’yi Madeleine kılığına sokarak suçluluk duygusuyla yüzleşmeye çalışır.

Kılık değiştirmenin ötesinde, iki filmin kesiştiği önemli bir nokta kuşkusuz suçla yüzleşme. Aslında “Yüzündeki Sır” ve

“Ölüm Korkusu”nu bu düzlemde karşılaştırmak belki başta biraz sakıncalı gözükebilir, çünkü birisi Holokost’la diğeri ise sıradan bir cinayetle ilgili. Yani iki filmde işlenen suçun mahiyeti çok farklı. Fakat yine de burada kalır ve “Ölüm Korkusu”nda Scottie’nin motivasyonlarına dönersek; burada suçluluk duygusunun ötesinde, hem sevdiği kadınla tekrar bir araya gelmenin hem de bu sefer onu ‘kurtarabilmenin’ fantezisini kuran bir erkek söz konusu. “Yüzündeki Sır”da ise başına gelenleri unutmaya, geçmişin üzerine bir perde çekmeye hazır bir kadın var. Kocasının işlemiş olabileceği suç bile onu bu kararından vazgeçirmiyor.

Bir anlamda Scottie ve Nelly’nin arzuları benzer yani... Her ikisi de sevdiği insana tekrar ulaşmanın hayalini yaşamaktalar. Ancak, tam da daha önce bahsettiğimiz üzere iki filmdeki suçun mahiyeti çok farklı olduğu için, “Ölüm Korkusu” bu hayali yer yer romantize ederken, “Yüzündeki Sır” neredeyse tüm tekinsizliği ve rahatsız ediciliğini bu yeniden birleşme ihtimali üzerine kuruyor. Tam da bu yüzden, Holokost’a ve ‘suç’a pek alışılmadık bir hikâye üzerinden baksa bile, işlediği konuyu asla hafifletmiyor.

İŞKENCE GECESESİ

★ **ORJİNAL ADI** Tusk **YÖNETMEN** Kevin Smith **OYUNCULAR** Justin Long, Michael Parks, Haley Joel Osment, Genesis Rodriguez, Johnny Depp, Harley Morenstein **YAPIM/SÜRE** 2014 ABD, 98 dk. **GÖRÜNTÜ/SES** 2.35:1, 5.1 DD İng. **ŞİRKET** Bir Film (Sony)

S EVENİ KADAR HAZ ETMEYENİ OLAN 'KEVIN SMITH FİLMİ' TÜRÜNÜ YARATTIKTAN SONRA ARAYA MAINSTREAM İŞLER DE SIKIŞTIRMAYA BAŞLAYAN KEVIN SMITH, 2011'DE "ŞEYTANIN İNİ" (RED STATE) İLE DAHA ÖNCE DENEMEDİĞİ BİR ŞEYİN ALTINA

girmişti. Korku demenin zor olduğu ancak şiddet ve gerilim konusunda elini korkak alıştırmayan "Şeytanın İni", Smith'in her daim kuşkuyla karşılanmış yönetmenlik yeteneklerini ispat çabasıydı belki de. Sonuçta ortaya çıkan iş tam anlamıyla doyurucu olmasa da içine mizah sosu katılmış gerilimi ne kadar çok sevdiğimizi bize hatırlatır nitelikteydi.

Bizzat kendisinin yaptığı bir podcast yayınında ortaya çıkan fikirle vücut bulan "İşkence Gecesi" (Tusk), yönetmenin türe olan ilgisinin devam ettiğini gösteriyor. İlginç ve absürd olayları podcast yayınına konu eden Wallace'ın 'samuray kılıcı ile oynarken kendi bacağına koparan' Kill Bill Çocuk'la röportaj yapmak için yollara düşmesiyle açılıyor film. Çevresindekilerin alaylarına maruz kaldığından çözümü intiharda bulan Kill Bill Çocuk, evine hikayesiz dönmek istemeyen Wallace'ın bir bar tuvaletinde gördüğü ilana dikkat kesilmesine neden oluyor.

İlanı hazırlayan Howard Howe'un 'hayatı boyunca başından geçen sayısız ilgi çekici hikayeyi anlatmak için bir dinleyici araması' olarak özetlenebilecek çağrı, Wallace'ın tam da istediği şey. Asıl mesele bundan sonra vuku buluyor zira Howe, bir gemi kazasından sonra ölümü beklerken kendisini kurtaran morsa karşı duyduğu senelere yayılmış takıntısını, eve davet ettiği insanları morsa dönüştürmeye çalışarak sürdüren bir psikopat.

'Kevin Smith tarzı Misery' olarak tanımlayabileceğimiz film, Tom Six'in 'insanlardan oluşan kırkayak yapma' fantezisiyle peliküle aktardığı "Human Centipede"lerden de bolca etkilenmiş benziyor. Hikayesinin üzerine düşünme fırsatı sunduğu insanlar arası ilişkiler ve takıntıya varan tutku konularında fazla ahkam

kesmeden nihayete erdirdiği filminin ilk yarısını sığ sularla geçiren Smith, ikinci yarıyla birlikte şahlanmasını bekleyenlere inat 'sığ sularla bile dibe batıyor'.

Howe'un Bay Mors'la arasında geçenleri anlattığı uzun sayılabilecek monoloğun, "Jaws"taki Indianapolis anısına çıktığı selamlar koca bir filmi kurtarmıyor ne yazık ki. Seyirci, 'morsa dönüşen adam' fikrini ciddiye alınabileceği kadar ciddiye alsa dahi biraz saygıyı hak ediyor. Sürekli tekrarlanan Kanada esprileri, Justin Long'un size itici gelmesi için tasarlanmış ancak dönüşüm sonrası o tasarımı zihninizden çıkaramadığınızdan empati kuramadığınız karakteri, devamlı süregelen bağırış çağırış hali filmi çekilmez hale getiriyor. Yan karakterlerin kayıp Wallace'ı arama çabalarını izlediğimiz sahneler başka bir filmde fırlamış gibi görüldüğünden 'asıl dikkat kesilmemiz gereken yeri' baltalıyor. İşin ilginç yanı başka filmde fırlamış gibi görünen kısımların esas mevzudan daha eğlenceli olması.

Tutunacak tek dalın bu denli kırılğan olduğu "İşkence Gecesi"nin tam anlamıyla darmaduman olması için Johnny Depp'in akıllara ziyan cameosu yetiyor. Takma uzuvlar ve vücut tüyleri yardımıyla beş dakikada kullanıma sokulmuş gibi görünen Guy Lapointe karikatürü, başarısızlık timsali bir Fransız/Kanadalı Columbo güzellemesinden öteye gidemiyor. Tembellik yapan gözü ve alkol problemiyle renklendirilmeye çalışılan Lapointe, gittikçe uzayıp cameodan çıkan varoluşuyla filmin en kötü anlarına tekabül ediyor. Kabul etmek gerekiyor ki son zamanlarda iyice düşen Depp standartlarını bile mumla aratan bir 'şey'le karşı karşıyayız.

Emektar oyuncu Michael Parks yine fena değil...

"Şeytanın İni"nin verdiği umudu dağların ardına kaçırıyor Kevin Smith.

KORKUNÇ DA KOMİK DE OLAMAYAN "İŞKENCE GECESESİ", ONLARCA FİLMİ OLAN BİR YÖNETMENİN DEĞİL DE İLK FİLMİNİ ÇEKEN VASAT BİR YÖNETMENİN ELLERİNDEN ÇIKMIŞ GİBİ...

EL

Michelangelo Antonioni, Steven Soderbergh ve Wong Kar Wai'nin **'aşk'** kavramına yaklaşımlarını yansıttıkları **"Eros"** projesinin en değerli halkası, **Wong Kar Wai** imzalı **"El"** (The Hand) kuşkusuz. **Gong Li**'nin bu kısa hikayedeki performansıyla eseri **ağıt** tadına yaklaştırıyor.

ORJİNAL ADI The Hand
YÖNETMEN Wong Kar Wai
YAPIM 2004 ABD-İtalya-
Hong Kong-Fransa-
Lüksemburg-İngiltere
SÜRE 43 dk.

MICHELANGELO ANTONIONI, STEVEN SODERBERGH VE WONG KAR WAI GİBİ ÜÇ BÜYÜK USTANIN BİR ARAYA GELMESİYLE OLUŞAN "Eros" projesi, ilk duyulduğunda heyecan yaratan ama sonuç görüldüğünde kısmen de olsa düş kırıklığına yol açan bir çalışma. Üç yönetmenden aynı temaya sahip üç ayrı öykü modelini 'aşk' kavramı üzerinden çeşitlendirmeye çalışan filmdeki en zayıf halka, ustaların ustası Antonioni'nin elinden çıkan ilk bölüm (Olayların Tehlikeli Dizilişi / The Dangerous Thread Of Things). Burada ustanın ne yapmaya çalıştığı hakkında en ufak bir fikrimiz bile yok. Detaya girmek de anlamsızlaşıyor doğal olarak.

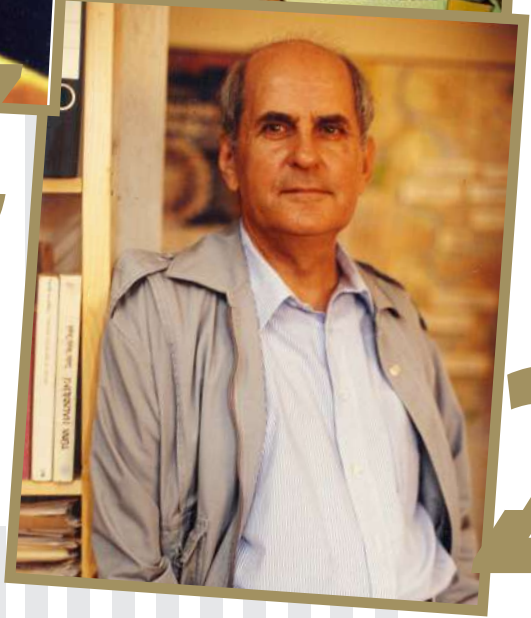
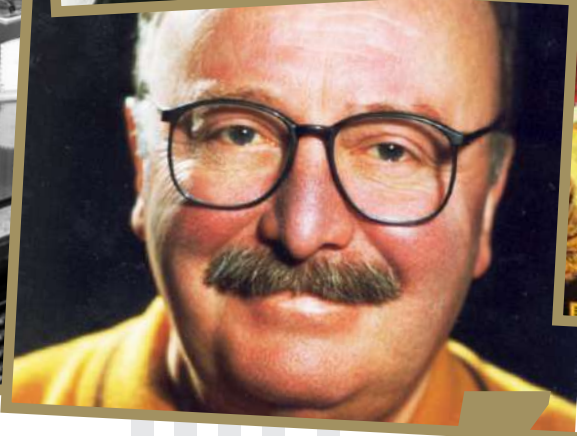
Steven Soderbergh imzalı ikinci bölümde (Denge / Equilibrium) Robert Downey Jr. ve Alan Arkin arasındaki 'psikiyatr-hasta' ilişkisini 'eğlenceli' diye tanımlamak mümkün. Görsel açıdan da zengin, hareketli bir çalışma olan bu bölümün en büyük handikapı içerik yetersizliği gibi görünüyor.

Wong Kar Wai'nin bu proje içinde harcadığını düşündüğümüz üçüncü halka (El / The Hand) ise, yönetmenin o kendine özgü şiirsel gerçekçiliğinden izler taşıyor. Aşkın doğasındaki 'acı' kavramı üzerine benzersiz bir çalışma gerçekleştiren Hong Konglu sinemacı, aynı yıl içinde çektiği "2046"da da kullandığı mükemmel aktris Gong Li'nin performansındaki yoğunlukla içimizi burkuyor, giderek ağıt tadında bir yapıta imza atıyor. Uzun metrajlı bir film olabilecek malzemeye sahip "El", yönetmenin 'olanaksız aşk'la yaşadığı ilişkiyi de zirveye taşıyor. Bu hikayeyi izlerken, iki ana karakterin yazgılarıyla bir oraya bir buraya savruluyoruz.

Wong Kar Wai'nin final bölümü için (ki en uzun bölüm o) izlenmeye değer bir çalışma "Eros". İlk iki bölümde sıkılacak, anlamsızlık girdabına gireceksiniz ama üçüncü bölüme geldiğinizde beklediğinize değdiğini anlayacaksınız.

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1 - "Yılanların Öcü", sistemik sansürün kurbanı

İstanbul Film Festivali kapsamında restore edilen "Yılanların Öcü", bu sayede daha yıllarca yaşayacak. Ama Fakir Baykurt'un romanının, bu romandan uyarlanan Ergin Orbey'in yönettiği tiyatro oyununun ve Metin Erksan'ın yönettiği filmin sistemik olarak sansüre uğradığını hatırlatmak da boynumuzun borcu!

2 - Kitap ödül alınca, Fakir Baykurt öğretmenlikten olur

Fakir Baykurt'un romanı, 1958'de Yunus Nadi Ödülü'ne değer görülür ve Cumhuriyet gazetesinde tefrika edilir. Dönemin Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin talimatıyla Baykurt ve gazete hakkında soruşturma açılır. Savcı takipsizlik kararı verse de Bakan İleri'nin "Yılanların Öcü" romanını yazan kişinin Türk çocuklarına mürebbilik (erkek

eğitimci) yapamayacağını" söylemesiyle Baykurt'un öğretmenliği elinden alınır.

3 - Oyunu Meclis'te tartışılınca sahnelenmez

1961'de Ergin Orbey, romanı tiyatro sahnesine taşımaya karar verir ve Devlet Tiyatroları'nda sahnelemek ister. Kabul de edilir. Ama Meclis'te bu tiyatro uyarlaması tartışma konusu yapılır, oyunun provaları durdurulur. Oyun sahnelenmez.

4 - Film, Cumhurbaşkanı'na rağmen sansürlenir

1962'de ise Metin Erksan romanı aynı adla sinemaya uyarlar. Filmi, Sansür Kurulu'na soktuğu günün akşamı (Kurul, film yurt içinde ve yurt dışında gösterilemez kararı verir) Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'e gösterir. Gürsel filmi beğenir, kurulun kararını öğrenince de deliye döner ve filme izin versinler talimatı verir.

5 - Film ekibi galada saldırıya uğrar

Gürsel'in talimatına rağmen izin çıkmaz, bunun üzerine tartışma TBMM'ne taşınır. Sansür meselesi topyekün tartışılmaya başlanınca izin çıkar ve film 60'a yakın sinemada gösterime girer. Ulus Sineması'nda galasının yapıldığı gün film ekibi saldırıya uğrar. Fakir Baykurt'u saldırganlardan korumak Erol Taş'a düşer. İşte bu pazar İstanbul Film Festivali'nde gösterilecek "Yılanların Öcü"nün sansür hikayesi böyle...

Ankara
**ENGELSİZ
FİLMLER
FESTİVALİ**

www.engelsizfestival.com

21-26
NİSAN
**ANKARA
ENGELSİZ
FİLMLER
FESTİVALİ
2015**

Çağdaş Sanatlar
Merkezi

Ulucanlar Cezaevi
Sinema Salonu

**SESLİ BETİMLEME, AYRINTILI ALTYAZI VE İŞARET DİLİYLE
Gösterimler ücretsizdir**

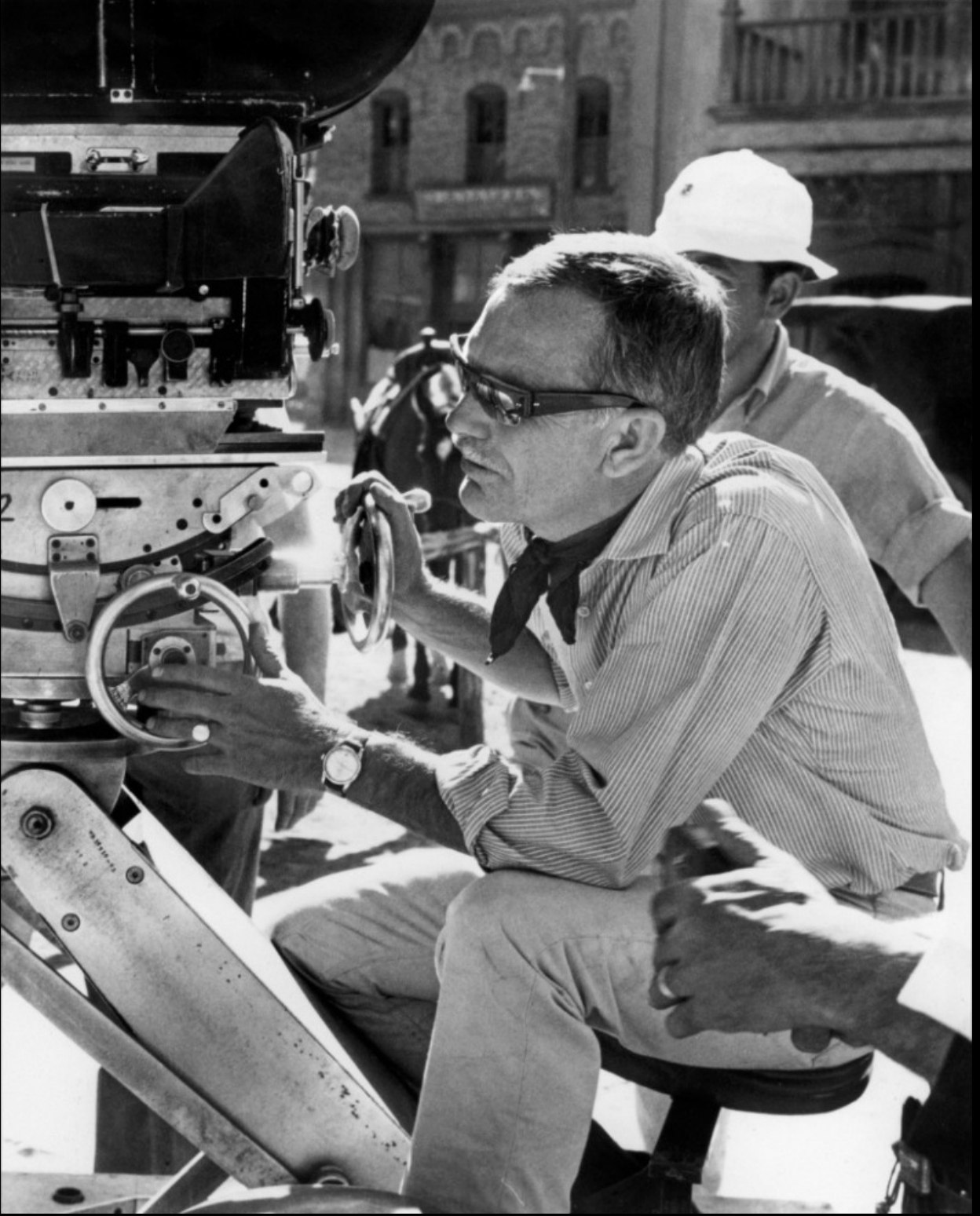
ANA SPONSOR

ULAŞIM SPONSORU

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ BİR FİLMİN SONU, AYNI ZAMANDA BİR HAYATIN DA SONUDUR. ”

Sam Peckinpah